

ოზურგეთის ტექნოპარკში ადგილობრივ მეწარმეებთან უხვპედრა გაიმართა

ოზურგეთის ტექნოპარკში პროფესიული უნარების სააგენტოს, საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის ერთობლივ ინიციატივით და სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაციის მხარდაჭერით ადგილობრივ მეწარმეებთან შეხვედრა გაიმართა, რომელსაც გურიაში სახელმწიფო რწმუნებულის გიორგი ურუშაძე, პირველ მოადგილესთან ქეთევან

მოსწრაფევილთან და პროფესიული უნარების სააგენტოს გენერალურ დირექტორთან თამარ ქიტიაშვილთან ერთად დაესწრო.

„... გურიის რეგიონში გაიმართა საინტერესო შეხვედრა ბიზნეს სექტორის წარმომადგენლებთან, სადაც განხილული იქნა მათ წინაშე არსებული გამოწვევები შრომის ბაზარზე პროფესიულ კადრებთან დაკავშირებით. რეგიონში უკვე გვაქვს შესაძლებლობა სამივე მუნიციპალიტეტში პროფესიულმა სასწავლებელმა მიიღოს და გადაამზადოს კადრები შესაბამისი პროფესიებით. ჩვენი მხრიდან მაქსიმალურად ვიქნებით ჩართულები, რათა ბიზნეს სექტორმა შეძლოს იმ სერვისებით სარგებლობა, რასაც სთავაზობს მათ სახელმწიფო“, – აღნიშნა გიორგი ურუშაძემ.

ა ღ ი რ ი ნ ი

გურია

უძველესი გაზეთი უახლესი ინფორმაციებით!

ს ა ზ ო გ ა დ ო ე ბ რ ი ე ვ - პ ო ლ ი ტ ი კ უ რ ი გ ა ზ ე თ ი .
 ყოველკვირეული გამოშვება. № 16 (10452) 11 ოგონი, 2023 წ. ფასი 80 თეთრი.

საკრებულოს სხდომა, მორიგი ჩხუბითა და დაპირისპირებით

ალიონი. 5 ივლისს, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მორიგი სხდომა გაიმართა, რომელიც წინა სხდომისგან მხოლოდ იმით გამოირჩეოდა, რომ ამჯერად ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის დეპუტატებმა საკრებულოს თავმჯდომარეს **დავით დარჩიას** სხდომის დღის წესრიგის წაკითხვის საშუალება მისცეს. შემდეგ კი ტრადიციული დაპირისპირება დაიწყო.

ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის დეპუტატმა **თათია ნიკოლაშვილმა** დაბა ურეკში (მაგნეტიტი) არსებულ მდგომარეობაზე ისაუბრა და ხელისუფლებას პრობლემის მოგვარებისკენ მოუწოდა.

– დატბორილია ქუჩები, არ არის სანიაღვრე არხები და ამის გამო ირგვლივ ანტისანიტარიაა. ამაზე ბევრი ადამიანი

საუბრობს, რომლებიც სხვათა შორის არ არიან ნაციონალური მოძრაობის მომხრეები. – განაცხადა ნიკოლაშვილმა და იქ არსებული პრობლემების ამსახველი ფოტოებიც წარმოადგინა.

– ცუდია, რომ ვერ ხედავთ ურეკში განხორციელებულ ინფრასტრუქტურულ პროექტებს. ეს პრობლემები წინა ხელისუფლების დროს, 2008 წლამდე წარმოიქმნა დაბა ურეკში, კერძო ნაკვეთების არასწორი განაწილების დროს დაიკეტა სანიაღვრე არხები – უპასუხა მერის პირველმა მოადგილემ **გიორგი ლურჯუმიძემ**.

– 12 წელი რას აკეთებდით? მილიონები დაიხარჯა და არაფერია გაკეთებული – აცხ-

ლანჩუთი – მნიშვნელოვანი ინფრასტრუქტურული პროექტებით

ლანჩუთის მუნიციპალიტეტში ბოლო წლებში მნიშვნელოვანი ინფრასტრუქტურული პროექტები განხორციელდა და წარმატებული ნაბიჯები გადაიდგა ტურიზმის განვითარებისთვის. ამ და სხვა თემებზე გაზეთ „ალიონს“ ესაუბრა ლანჩუთის მუნიციპალიტეტის მერი **ალექსანდრე სარიშვილი**:

– **ბატონო ალექს, რა ინფრასტრუქტურული პროექტები განხორციელდა და ამჟამად მიმდინარეობს ლანჩუთის მუნიციპალიტეტში?**

– ლანჩუთის მუნიციპალიტეტში რამდენიმე მიმართულებით მიმდინარეობს ინფრასტრუქტურული სამუშაოები. მივყვით დარგობრივად:

ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პროექტი გაზიფიკაციის სამუშაოებია, რაზედაც შარშან გაკეთდა პროექტი და წელს დაიწყო მშენებლობა. **მუნიციპალიტეტის 4 ტერიტორიულ ერთეულში (ჩოჩხათი, ნიგეზანი, ვაჟრუცხეთი, ნინოშვილი) შემავალ 16 სოფელში 3 000 აბონენტი ჩართვება ქსელში.** ამ პროექტის დასრულების შემდეგ მუნიციპალიტეტში არც ართი ოჯახი დარჩება ბუნებრივი აირის გარეშე. სამუშაოები წლის ბოლომდე დასრულდება. სავარაუდოდ, გაზაფხულზე მშენებელი კომპანია დასრულებულ ქსელს გადააბარებს „სოკარს“.

მეორე მნიშვნელოვანი გამოწვევა მუნიციპალიტეტში წყალმომარაგებაა. წლების განმავლობაში, ჩვენი ძალებით ვცდილობდით ცალკეული პრობლემის მოგვარებას, მაგრამ ეს საკმარისი არ არის. **გაერთიანებული**

წყალმომარაგების კომპანია უკვე დაიწყო მუშაობა და 12 სოფელში მიმდინარეობს ახალი ქსელების გაყვანა, საქლორატორიების დაყენება (ვაჟრუცხეთი, ღრმაღელე აკეთი, ჩოჩხათი).

ახალი ქსელები სტანდარტების დონეზე მოეწყო და მოსახლეობას მიეწოდება გაფილტრებული სასმელი წყალი. იმ სოფლებში, სადაც ადრე იყო ქსელი გაყვანილი, საქლორატორებში გავლის შემდეგ წყლის ხარისხი გაუმჯობესდება.

ვეფიქრობ, ისევე როგორც გაზიფიკაციის, ადრე ელექტრიფიკაციის, გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია უნდა აიღოს ფინანსური ვალდებულებები და გააგრძელოს მუშაობა.

– **რეგიონში ბოლო წლებში მნიშვნელოვანი სამუშაოები განხორციელდა სავაჭრო ინფრასტრუქ-**

ტურის მოსწესრიგებლად. რა სამუშაოები მიმდინარეობს თქვენთან ამჟამად ამ კუთხით?

– ბოლო პერიოდში მნიშვნელოვანი პროექტები განხორციელდა და ამჟამად გრძელდება, რადგან როგორც ქალაქში, ისე სოფლებში მოსწესრიგებულა შიდა გზები.

ქალაქ ლანჩუთში, გასულ წელს 10 ქუჩა მოასფალტდა, ქალაქთან ახლოს მდებარე სოფელ ორაგვეში ასაფლავ 4 კილომეტრიან გზაზე დაიგო ასფალტბეტონის საფარი

ყველაზე დიდი პროექტი კი **შუშუთიდან აკეთის დამაკავშირებელი 8-კილომეტრი გზის მშენებლობა იყო, რაზედაც 4 მილიონი ლარი დაიხარჯა.** ეს პროექტი დაახლოებით ერთი თვის წინ დასრულდა და ვეფიქრობთ ეს ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი

შენახენა მუნიციპალიტეტისთვის. ეს არის მოკლე გზა სოფელ ნაგომრის გავლით ოზურგეთისაკენ და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტისაკენ. გზა საკმაოდ ფართია (5,5 მ).

12 ადმინისტრაციულ ერთეულში მოწესრიგდა შიდა სასოფლო გზები, რაზედაც 3,5 მილიონი ლარი დაიხარჯა.

ასევე მნიშვნელოვანი გახლდათ სუფსა-წყალწმინდის მიმართულებით საავტომობილო გზის მდგომარეობა. **ამჟამად მიმდინარეობს 5,5 კილომეტრი გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები,** ასფალტის დაგება ამ დღეებში დასრულდება და იგი 5 კილომეტრი შეამკირებს სუფსა-წყალწმინდის გზის სიგრძეს. ამ გზით ისარგებლებს რამდენიმე სოფლის

გაზეთი „ალიონი“ სარეკლამო მომსახურების ტარიფები

- მე-2 მთლიანი გვერდის (648 კვ.სმ) ღირებულება 120 ლარია;
- მე-3-7 (თითოეული 810 კვ.სმ) მთლიანი გვერდებისა - 150-150 ლარი;
- 1-ლი, ფერადი გვერდი მთლიანად (810 კვ. სმ) არ იყიდება, ნახევარი გვერდის (405 კვ. მ) ღირებულება 300 ლარია;
- ბოლო, მე-8, ფერადი გვერდი მთლიანად 300 ლარი ღირს;
- შიდა შავთვით გვერდებზე ფერადი ბეჭდვის შემთხვევაში გვერდის საფასური 50 ლარით იზრდება.
- პოლიტიკური რეკლამის ღირებულება ორმაგია;
- მილოცვა ფერად გვერდზე 32,40 კვ. მ-ზე, სურათით - 25 ლარი;
- სამგლოვიარო განცხადება - სიტყვა 25 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;
- გახსენება, ნეკროლოგი - სიტყვა 20 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;

საჯარო ფასი: 80 თეთრი, ხელმოწერა:
 ერთი თვით - 3,20 ლარი,
 სამი თვით - 9,60 ლარი,
 6 თვით - 16 ლარი,
 ერთი წლით - 32 ლარი.

გაზეთში გამოქვეყნებული მასალების შინაარსი შეიძლება არ ემთხვეოდეს რედაქციის თვალსაზრისს. ავტორები თვითონ არიან პასუხისმგებელი ინფორმაციის სიზუსტეზე. რედაქციაში აუდიონაწარები ინახება ორი კვირის განმავლობაში, ამ ვადის გასვლის შემდეგ პრეტენზიები აღარ მიიღება. რედაქცია ავტორებისგან არ მიიღებს სამ ხელნაწერ გვერდზე მეტ მასალას. გამოქვეყნებული მასალების გადაგვრდა აკრძალულია რედაქციიდან ნებართვის გაცემის გარეშე.

სარეკლამო კომპანია
რედაქტორი
ნუგზარ ასათიანი
 nugzarasatiani15@gmail.com
 558 499100
 კომპიუტერული უზრუნველყოფა
გიორგი გოგოლაძე
 gia_77@mail.ru
 551 576060
 რედაქციის მისამართი: ქ. ოზურგეთი, გაბრიელ ეპისკოპოსის ქ.№3
 ტელ: 558 499 100 გაზეთი რეგისტრირებულია ოზურგეთის რაიონულ სასამართლოში 18. 11. 2004 №44/4-311
 გაზეთი იბეჭდება გამოცემლობა „მერიდიანში“
 მის: თბილისი, ვ. ბაგრატიონის ქ. №77

დაიწყეთ ყოველი ოქმბათი ალიონზე
«ალიონით»

ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი ეპროკის მდგრადი ენერგეტიკის კვირეულს უმუშავებს

კოლეჯ „პორიზონტი“, სკოლის მოსწავლეების ჩართულობით, საინფორმაციო შეხვედრა გაიმართა, რომლის მიზანსაც წარმოადგენდა ცნობიერების ამაღლება გარემოსდაცვითი მიმართულებით, ენერგოეფექტურობისა და განახლებადი ენერჯის შესახებ. ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი 2017 წლიდან „მერების შეთანხმების“ ხელმოწერა. „მერების შეთანხმება კლიმატისა და ენერგეტიკისთვის აღმოსავლეთ პარტნიორობა“ კლიმატური ცვლილების საწინააღმდეგოდ და მდგრადი ენერგეტიკის განვითარებისკენ მიმართული ადგილობრივი, რეგიონული და ეროვნული ხელისუფლების სწრაფმზარდი, ევროკომისიის მიერ მხარდაჭერილი ინიციატივაა. ევროკომისია მუნიციპალიტეტების ნებაყოფლობით ვალდებულებას, გააუმჯობესონ თანამოქალაქების ცხოვრების დონე განახლებადი ენერგორესურსებისა და ენერგოეფექტურობის საშუალებით. გუთურის საჯარო სკოლის ეკოკლუბის მოსწავლეებმა წარმოადგინეს პრეზენტაცია გარემოსდაცვითი მიმართულებით განხორციელებული პროექტების შესახებ. გაიმართა თომა ჩაგელიშვილის დოკუმენტური ფილმის ჩვენება „ენერგოეფექტურობა ტრადიციულ ქართულ არქიტექტურაში“. მონაწილეებს მადლობის სიგელები გადაეცათ. შეხვედრას ესწრებოდნენ ადგილობრივი თვითმმართველობის ხელმძღვანელი პირები, სკოლის მოსწავლეები, პედაგოგები და კოლეჯ „პორიზონტის“ წარმომადგენლები.

ბრძოლა შიდა საუბნო გზების ბეტონის საფარით მოწყობა

ერკეთის ადმინისტრაციულ ერთეულში, ქვემო ონჭიქედში, განხორციელებული საგზაო ინფრასტრუქტურა ჩოხატაურის მერმა დაგეგმვაში ადგილობრივი თვითმმართველობის ხელმძღვანელ პირებთან ერთად მოინახულა. ბეტონის საფარი დაიგო 1,367 კმ მონაკვეთზე; მოეწყო მიღზიდები, სანიაღვრე არხები, კიუვეტები და ცხაურები. სამუშაოები რეგიონში განსახორციელებელი პროექტების ფონიდან დაფინანსდა. პროექტის სრული სახელშეკრულება ღირებულება 525 647 ლარია. შემსრულებელი კომპანიაა „გზები და კეთილმოწყობა“.

მარიამ მარჯანიშვილის წიგნი-ალბომი წარადგინეს

ოზურგეთის ისტორიულ მუზეუმში შედგა მარიამ მარჯანიშვილის წიგნი-ალბომის „დერწის ქვების ღაღადისი“ -ს წარდგენა. წიგნი ეხება უზბეკეთში მოღვაწე ქართველი ემბრანტ მოქალაქის ნოდარ ბანძელაძეს. ნოდარ ბანძელაძეს შეეძლო აქვს მცირე და დაზუსტებული პლასტიკის 400 აძვე ნამუშევარი, აქედან 30 ნამუშევარი დაცულია ტაშკენტის სამხატვრო მუზეუმში, 20 ქანდაკება სამარყანდის ხელოვნების ისტორიულ მუზეუმში და ლაზიკის მუზეუმში. ნოდარ ბანძელაძე გასწავლია პირველი მოქანდაკე რომელმაც საფუძველი ჩაუყარა უზბეკური ეპოსის მცირე პლასტიკაში ასახვის ტრადიციას, რომლის ნამუშევრებიც წარდგენილი იყო მსოფლიო გამოფენებზე: ინგლისში, იაპონიაში, საფრანგეთში, ბელგიაში და მონღოლეთში. პრეზენტაციას ესწრებოდნენ საფრანგეთიდან ისტორიული ემბრანტის - ნოე რამიშვილის შვილიშვილი, მიხეილ რამიშვილი მეუღლესთან ერთად. ემბრანტ კვირისი ჩხაიძის შვილი - ლევანტი ჩხაიძე და ოზურგეთის საზოგადოების წარმომადგენლები.

ანსამბლი „ხელხვავი“ 50 წლისაა

ანსამბლი „ხელხვავი“ (ხელმძღვანელი ბიძინა მჭავია) 50 წლისაა. საიუბილეო თარიღთან დაკავშირებით ლანჩხუთის კულტურის ცენტრში დონისძიება გაიმართა, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს ანსამბლებმა: „ხელხვავი“, „ცისიერი“, „აცაურა“, „მხედრები“ და ქორეოგრაფიული ანსამბლი „იმედი“, ვანის მუნიციპალიტეტის ანსამბლმა „შუამთა“ და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის კულტურისა და მოსწავლე/ახალგაზრდობის ცენტრთან არსებული ანსამბლმა „იაღონი“. - ვულოცავ ანსამბლ „ხელხვავის“ თითოეულ წევრს ამ მნიშვნელოვან თარიღს. ეს ადამიანები ათწლეულების მანძილზე ღირსეულად ემსახურებოდნენ ქართული ფოლკლორის დაცვას, შენარჩუნებას და პოპულარიზაციას. მშვიდობას, ჯანმრთელობას და კეთილდღეობას გისურვებთ! დიდხანს იყავით ქართული ხალხური სიმღერის სადარაჯოზე - აღნიშნა ლანჩხუთის მერმა ალექსანდრე სარიშვილმა. დონისძიებას ლანჩხუთის მერი ალექსანდრე სარიშვილი, სახელმწიფო რწმუნებული გურიის მხარეში გიორგი ურუშაძე, საკრებულოს თავმჯდომარე ბესიკ ტაბიძე და ადგილობრივი ხელისუფლების სხვა წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

დაზგური ბრავიებისა და ბექლური მხატვრობის გამოფენაზე

ალიონი. 8 ივლისს ქ. ოზურგეთში, მერაბ ბერძენიშვილის სახელობის თანამედროვე სახვითი ხელოვნების ცენტრში საზეიმოდ გაიხსნა შემოქმედებითი სახელოსნო GURINA-ART წევრთა და მოწვეულ მხატვართა დაზგურის გრაფიკისა და ბეჭდური მხატვრობის გამოფენა. ცენტრთან არსებულმა სტუდია-სახელოსნომ GURIA ART წელს მეშვიდე უმასპინძლა ქართველ და უცხოელ მხატვრებს. წელს პროექტი სამ ეტაპად ჩატარდა. საინტერესოა, რომ წელს გამოფენაში ლიეტუელი მხატვრები კუსტუსის ვასილიუნასი, რობერტავაიბელტაიტე-ვასილიუნინე (ვილნიუსი) და ევალდას მიკალაუსკისი (კაუნასი) იყვნენ წარმოდგენილი. საქართველოდან: ვანტანგ მეგრელიშვილი, ზურაბ ჭვია (თბილისი), თანდია თავართქილაძე, მათა ვოლოტიშვილი, მათა თავაშიშვილი, ხათუნა ბებურიშვილი, ნინო გორდელაძე, ნინო პატარავა, მარიამ დილიძე, თამარ ინარიძე (ოზურგეთი). გამოფენის განსაზღვრებით გამოვიდნენ: ხელოვნებათმცოდნე ლია ურუშაძე, ოზურგეთის თანამედროვე სახვითი ხელოვნების ცენტრის დირექტორი ათანადო თავართქილაძე, საქართველოს მხატვართა კავშირის თავმჯდომარე გურამ ცერცვაძე, აფხაზეთის მხატვართა კავშირის თავმჯდომარე ზურაბ ჭვია, თბილისის სამხატვრო აკადემიის პროფესორი ვანტანგ მეგრელიშვილი, მხატვარი ვანტანგ მამიშვილი და სხვები. გამოფენა ერთ თვეს გაგრძელდება (ვრცლად გაზეთ „ალიონის“ მომდევნო ნომერში).

ლანჩუთი – მნიშვნელოვანი ინფრასტრუქტურული პროექტებით

მოსახლეობა. ეს პროექტი (3 მილიონი ლარი) გზების დაპროექტების დაფინანსებით განხორციელდება.

– შვილელისპირა ზოლის მულაპატრონობის მფლობელობა გაცვასთან.
– გვაივლინარი-გრიგოლეთის გზა მოწესრიგებულია. ლანჩუთის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიას ეკუთვნის 7 კილომეტრი საზღვაო ზოლი. მესამე წელი საქართველოს მყარი ნარჩენების კომპანიამ მუნიციპალიტეტს გადმოსცა 6 ტრაქტორი, 2 ექსკავატორი და 2 სილის საცრელი სპეციალური ტექნიკა, რომლითაც ყოველდღიურად ასუფთავებენ

პლაჟს. ამ სამუშაოებს სეზონზე 57 ადამიანი ემსახურება.

ძალიან კმაყოფილი ვართ სამშენებლო სამსახურის კარგი მუშაობით. ჩვენი მიზანია, აქ ჩამოსულ ტურისტს დავახვედროთ სუფთა, მოწესრიგებული და უსაფრთხო გარემო. გრიგოლეთის ამისთვის ყველა პოტენციური აქვს.

– ქვეყნისთვის ერთ-ერთი პრიორიტეტი სკოლების და ბაღების ახალი მშენებლობებია.

– დავიწყეთ ბაღები: ბოლო წლებში მუნიციპალური ფონდის დაფინანსებით რამდენიმე საბავშვო ბაღი იქნა აგებული.

სოფელ აცანაში და სოფელ საჯალიაში აშენდა 2 ორგანიზაციის საბავშვო ბაღი. ბაღებზე 4,3 მილიონი ლარი დაიხარჯა. ეს ბაღები სტანდარტების გათვალისწინებითაა აგებული. უკვე გამოცხადდა ტენდერი, ახალი ბაღის მშენებელი ყველა საჭირო ინვენტარით აღიჭურვება და ახალი სასწავლო წლიდან ამოქმედდება.

განათლება არის ჩვენი პრიორიტეტი და საქართველოს პრემიერის ინიციატივის შესაბამისად ჩვენს მუნიციპალიტეტში კიდევ 5 ახალი ბაღი (დრმაღლე, გულანი, ნინოშვილი, აკეთი, ნივზიანი) აშენდება. უკვე დასრულდა ტენდერები და მიმდინარეობს მათი პროექტირება.

ასევე პრემიერის ინიციატივას, ყველა სოფელში გვექონდეს მოწესრიგებული სკოლები, ჩვენს ბავშვებს მოწესრიგებული გარემო, – **სოფელ ნივითსა და ვარკეთილში აშენდება ახალი სკოლები.** მომავალი წლიდან მოხდება ქ. ლანჩუთის №1, შუხუთის და დრმაღლის სკოლების რეაბილიტაცია. ეს პროექტი გაგრძელდება.

ლანჩუთის მუნიციპალიტეტის მინისტრის ინიციატივის შესაბამისად მოწესრიგდა ქალაქის ცენტრალური მოედანი, სკვერი, ბილიკები. რეაბილიტაციის სამუშაოები ჩაუტარდა 10 შენობას. ქალაქის მოწესრიგებული პარკი აქაურთა საფარილი ადგილია.

კიდევ 10 ტქის რეაბილიტაციის სამუშაოებაა გათვალისწინებული. ებრალების ქუჩაზე ჩვენი წილობრივი მონაწილეობით მოეწყობა სკვერი.

ლანჩუთის მუნიციპალიტეტში?
– გარდა იმისა, რომ სოციალურად დაუცველები სახელმწიფოსაგან გარკვეულ დახმარებას იღებენ, მათ მიეცათ მანის დამატებითი შემოსავალი მიიღონ და ჩართულნი იყვნენ საზოგადოებისთვის საჭირო შრომასში.

ჩვენს მუნიციპალიტეტში ამ კუთხით 500-ზე მეტი ადამიანი დასაქმებული სხვადასხვა ლოკაციაზე. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მოვლილი და დასუფთავებულია ყველა სასაფლაო, რაზედაც მდლობას ვვიცხადებენ სადღესასწაულო და სხვა დღეებში ჩამოსული სტუმრები. უვლიან სკვერებს, გზისპირა ზოლებს, სანიაღვრე არხებს და ა.შ. დასაქმებული არიან მუნიციპალური შენობებში დამლაგებლად, დარაჯად. მუშაობენ წყალსადენებზე და ა.შ.

– არ შეიძლება არ აღვნიშნოთ ქალაქ ლანჩუთის ცენტრში განხორციელებული პროექტები.
– პრემიერ მინისტრის ინიციატივის შესაბამისად მოწესრიგდა ქალაქის ცენტრალური მოედანი, სკვერი, ბილიკები. რეაბილიტაციის სამუშაოები ჩაუტარდა 10 შენობას. ქალაქის მოწესრიგებული პარკი აქაურთა საფარილი ადგილია.

კიდევ 10 ტქის რეაბილიტაციის სამუშაოებაა გათვალისწინებული. ებრალების ქუჩაზე ჩვენი წილობრივი მონაწილეობით მოეწყობა სკვერი.

– გურიაში თანდათან მატულობს ვიზიტორი ტურისტების რაოდენობა. რა სახსრები გაქვთ ამ კუთხით?

– 15 თასი ჰექტარი უკეთესი კოლხეთის ეროვნულ პარკს, საიდანაც 3/4 ლანჩუთის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზეა. საბოლოო რევიზიების განვითარების პროგრამის ფარგლებში გამოვეყენო 1,7 მილიონი ლარი და მოეწყო კოლხეთის ეროვნულ პარკთან მისასვლელი 9 კილომეტრი გზის გზა. მიგნაილია ელექტროსახსრები.

მოეწყო საბინკე, საპარკინგე და სხვა ლოკაციები. **უნდა შევიზიზიოთ 2 ელექტრობრძოლიანი ნავი, რომელთა ღირებულება 60 თასი ლოლარს შეადგენს.** ვეგმეთ გურნტის გზის ასფალტირებას და ვფიქრობთ კოლხეთის ეროვნული პარკის ვიზიტორთა რაოდენობა მნიშვნელოვნად გაიზარდოს.

ასევე ზემოდასახლებული პროექტის ფარგლებში სოფელ ორბაბეში, სადაც დედათა მონასტრამა, ჯუმათის მამათა მონასტრამა და მოეწყო 4 კილომეტრი ბეჭეტის საფარიანი გზა მონასტრის მიმართ. საპროექტო ალბომი. პირველად რევიზიონი გეგმავს ზივლიანი, რომელიც მთიდან სოფელ ორბაბეში დაემშენება.

ესაუბრა ნუზარ ასათიანი

საპრემიეროს სხდომა, მორიგი ჩხუბითა და დაპირისპირებით

აღება ნიკოლაშვილი.

– გვათ თქვენი ტელევიზიები და დგამთ შოუებს. რატომ არ გაინტერესებთ როგორ ვასუფთავებთ პლაჟებს, შენ პოლიტიკაში ახლა იწყებ შესვლას, ნოლ პროცენტის პოლიტიკოსი ხარ. შეგიძლია წახვიდე მიიღო რუკი და წაწერალებულ პლაჟებზე და ცოტა სიმშვიდე შეიძარჩუნე – უპასუხა ნაციონალი დეპუტატის მორიგ ბრალდებებს მერის პირველმა მოადგილემ.

სხდომაზე ნიკოლაშვილმა ყოფილი პრეზიდენტი ახსენა, ის რომ ყოფილიყო „ვალნიკებით“ ჩადგებოდა არხში.. შემდეგ ქართული ოცნების ერთ-ერთმა დეპუტატმა იკითხა – ვინაა თქვენი ლიდერი..

– თქვე მამაცხონებულებო, ჯერ იყო და გახარის მამას ეახლით და ახლა დედის სულს ავინებთ, მერე სალომეა ჩვენი დედოფალი და ახლა კეტით დასდევთ და კიდევ ჩვენ ვერ გავგვიკვებია ვინაა ჩვენი ლიდერი? ჩვენ ოპოზიცია ვართ და იმაზე უნდა დავსვათ კითხვა, რაც არ გვაკეთებულა. ჩვენ ქვეყანა რომ აკეთებთ აქცენტს, როგორ იქცევით თქვენი პარლამენტარები, აქ კი ისე იქცევით თქვენ. დასვა დეპუტატმა კითხვა, გაეცით პასუხი – მიმართა საკრებულოს ოპოზიციონერმა დეპუტატმა გოჩა შარაშენიძემ.

ემოციური ფონის შემდეგ იქ

დამსწრე ტელევიზიებმა კომენტარებისთვის გაიყვანეს დარბაზიდან პოზიცია-ოპოზიციის წარმომადგენლები. სხდომა გაგრძელდა.

განხილულ საკითხებს ნაციონალი დეპუტატების ნაწილმა დაუჭირა მხარი.

სხდომის დასასრულს, განცხადება გააკეთა ნაციონალი დეპუტატმა თორნიკე გოგუაძემ. მან მიმითინასაკირალის გზაზე უპატრონოდ მიტოვებულ ბაღებზე ისაუბრა.

– გუშინ 25-მდე მიტოვებული ბაღი დავთვალე. ისინი არ არიან დამზადებული და შესაბამისად არც სტერილიზაცია აქვთ ჩატარებული. ეს კი ქმნის იმის საშიშროებას, რომ ისინი გამრავლდნენ და მათმა რაოდენობამ მოიმატოს. მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტს ამ კუთხით თანხები აქვს გამოყოფილი – განაცხადა გოგუაძემ გიორგი ღურჯუაშვილიმ მას განუმარტა, რომ ბიუჯეტი წლიურად 350 ბაღის ეტაპობრივ გაყვანა-მომსახურებას და შემდეგ მათ ადგილებზე დაბრუნებას ითვალისწინებს.

სხდომაზე საკრებულოს თავმჯდომარის პირველმა მოადგილე ლავრენტი ბიგვაძამ საკრებულოს რეგლამენტში ცვლილება შემოიტანა და ამიერიდან სხდომები ყოველი თვის ბოლო ოთხშაბათს გაიმართება.

„სამკუთხადა“ საქართველოს ნაკრებამდე

წელს, საქართველოს ფეხბურთელთა 21 წლიანთა ნაკრები წარმატებით გამოვიდა ევროპის ჩემპიონატზე, სადაც დაამარცხა პორტუგალიის ახალგაზრდული ნაკრები (2:0). ფრედ ითამაშა ასევე ძლიერ ბელგიის (2:2) და პოლანდიის (1:1) ნაკრებებთან და ჯგუფში 5 ქულით პირველი ადგილი დაიკავა. შემდეგ ეტაპზე ისრაელის ნაკრებთან პენალტების სერიაში (5:3) დამარცხდა. საქართველოს ნაკრების შემადგენლობაში ოზურგეთელი ნოდარი ლომინაძე გამოდიოდა, რომელიც ამ დღეებში რედაქციაში გვესტუმრა და მის სპორტულ ბიოგრაფიაზე და ჩემპიონატის შესახებ გვესაუბრა:

– ფეხბურთის თამაში 8 წლის ასაკში დავიწყე. პირველი მწვრთნელი გოჩა როყვა იყო. თქვენს რედაქციასთან თანატოლს გიორგი კიდურაძეს ვხვდებოდი და ერთად მივდიოდით ვარჯიშზე „სამკუთხაზე“. შემდეგ შუქრი კაშია მწვრთნიდა. როგორც ჩანს მონაცემები მქონდა და ზუგდიდის ფეხბურთის კადემიაში (მწვრთნელი ნოდარ აკობია) ჩავირიცხე.

სწრაფი ზრდის გამო (ნოდარი ამჟამად 1,94 მეტრია სიმაღლეში), 2 წელი თითქმის არ ვარჯიშობდი. შემდეგ ოზურგეთში, ბავშვთა საფეხბურთო გუნდ „მერცხალში“ ვახტანგ ჩხაიძესთან ვავაგრძელებ ვწვრთნა.

ამხანაურ მატჩში „რუსთავს“ შეხვდით. კარგად ვითამაშე. გოლიც გავიტანე. მოვეწონე სტუმართა მწვრთნელს და სამი თვე „რუსთავში“ ვითამაშე. 2019 წელს ნუგზარ ზაერადაშვილმა მიმიღო „დინამოს“ აკადემიაში.

ვითამაშობდი „დინამოს“ 19 წლამდელობა გუნდში, „დინამო 2-ში“. შემდეგ „დინამოში“ 10 შეხვედრა ჩავატარე და 1 გოლი გავიტანე.

2022 წელს იჯარის წესით ვითამაშობდი „გაგრაში“, ამჟამად წყალტუბოს „სამკურალში“ (მწვრთნელი კახაბერ ცხადაძე),

სადაც 14 შეხვედრაში ვითამაშე და 4 გოლი გავიტანე..

ნახევარმეცველი ვარ.. საქართველოს ახალგაზრდულ, U 21 ნაკრების მწვრთნელმა რამაზ სვანაძემ ნაკრებში მიმიწვია და თავი არ შემირცხვინა. პირველად ლატვიასთან შეხვედრაში ვითამაშე (1:0)..

– როგორ აფასებ საქართველოს ახალგაზრდული ნაკრების თამაშს ევროპის ჩემპიონატზე.

– ბიჭებს თავი არ დაუზოგავთ. კარგი შემადგენლობა იყო. ეროვნული ნაკრებიდან ზურგიო დავითაშვილი, გიორგი მამარდაშვილი, გიორგი გონჩალიშვილი, ლუკა გაგნიძე და ირაკლი ავაზოვი იყო.. რთულ ჯგუფში ვიყავით და ვერ ვიტყვი, ჯგუფიდან გასვლა განადღებელი გვექონდა, მაგრამ გამოვვივიდა.

– რა გახდა მიზეზი ისრაელთან მარცხისა?

– პირველ რიგში ის, რომ ისრაელის ნაკრები დაცვაზე ორიენტირებული იყო. რთული კალენდარი, ნაწილობრივ სათადარიგო სკამის პრობლემაც გვექონდა. მოკლედ პენალტების სერიაში დავმარცხდი. პენელტების სერიაში ბევრ ცნობილ ფეხბურთელს ვერ გაუტანია გოლი. .. ისრაელის ნაკრები ნახევარფინალში ინგლისთან სასტიკად დამარცხდა. ვულოვავთ ინგლისის ნაკრებს ჩემპიონობას.

– როგორი იყო თქვენი ახლობლების და მეგობრების რეაქცია ნაკრებში თქვენს ნაკრებში გამოსვლაზე?

– ოზურგეთის №2 საჯარო სკოლა დავამთავრე. ევროპის ჩემპიონატზე ჯგუფში პირველი ადგილი რომ დავიკავებთ, ერთ-ერთმა პირველმა სკოლის დირექტორმა ფატი სიორიძემ დამირეკა, მომილოცა და მითხრა – ვამაყობთ შენით, ასე ვავაგრძელებ – ეს სიტყვები ჩემთვის დიდი ჯილდო იყო. ძალიან ბევრმა დამირეკა...მინდა ყველას მადლობა გადავუხადო.

– ინტერვიუს დასაწყისში გიორგი კიდურაძე ასხენით..

– გიორგი კარგად თამაშობდა ფეხბურთს. შემდეგ ხარკოვში ვარჯიშობდა. იქედან კიევში გადავიდა. თუ არ ვცდები „არსენალის“ ახალგაზრდულ გუნდში იყო. სამწუხროდ, ჯერ კოვიდი, შემდეგ რუსეთ-უკრაინის ომი. ამჟამად წარმატებით გამოდის აბაშის „ზანაში“. ნიჭიერი ფეხბურთელია და მინდა წარმატებები ვუსურვო.

– მომავლის გეგმები?

– ჩვენი ნაკრები სექტემბერში ევროპის ჩემპიონატის საკვალიფიკაციო ეტაპში ჩაებმება. ცვლილებები იქნება ნაკრებში. მე თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელი ვარ საკლუბო ტურნირებშიც კარგი შედეგები უნდა მქონდეს. დანარჩენს მომავალი გვიჩვენებს.

– წარმატებები..

ესაუბრა ნუზარ ასათიანი

ჩემი როზა მაიდა...

განსაკუთრებული და არაჩვეულებრივი ადამიანი. მებრძოლი და შეუპოვარი, ჭირში და ლხინში გვერდით მდგომი, ყველას სიხარულისა თუ მწუხარების უჩვეულოდ გამზიარებული.

ჩემი როზა მაიდა....

ყველაფრის მიმართ საკუთარი და განსხვავებული მიდგომებით რომ გამოირჩევა. მე არ მასწავლებს, ალბათ არც თქვენ გაგასწავნებთ ქალი რომელსაც თმა არ ჰქონდეს შეჭრილი არასოდეს. ასეთი უცნაური და იშვიათი მამიდები მხოლოდ მე მყავს ჩემი იზო და როზა მაიდა.

უსაზღვროდ მოსიყვარულე და მოკრძალებული იყო მშობლების მიმართ, თავად კი მკაცრი და მომთხოვნი დედა, განსაკუთრებით მამინ, როცა საკითხი სწავლა-განათლებას

ეხებოდა. ერთი ასეთი შემთხვევა მასწავლებს, შვილიშვილების დამკვიდრებულ ბებიას მშობლები უმაღლესდენენ:— დათას კი გავუშვებთ, მაგრამ როზა არ გაცდენინებს გაკვეთილსო. შვილთაშვილებსაც რომ გადასწვდა როზა ბებიას ხელი, ახლაც მიკვირს, როგორ დაიტოვა ერთი წლის ლუკა, ხუთი წლის ანდრია და ნიკოლოზი და როგორ გაგვიშვა ყველანი სამოზაუროდ. სამაგიეროდ, პატარა ლუკას რომ ჰკითხოთ, ყველაზე მეტად როზა ბებია უყვარს.

თავად მამიდების გაზრდილმა ძმისშვილებზე რაღაც ისეთი უცნაური გრძნობები გადმოიტანა, რომ უსაშველოდ შეგვაყვარა თავი. არ ვიცი, რომელი ერთი გავისწენო. არ დამავიწყდება მთელი რაიონის სკოლებიდან ფრიადოსნები რომ შეგვეკრიბეს პი-

ონერგოთა რიებში მისაღებად. ცნობილი და წარჩინებული ადამიანები გვიკეთებდნენ წითელ ყელსახვევებს, მე ჩემმა როზა მამიდამ გამიკეთა და ესლაც მასსოვს, როგორი ამყვი და ბედნიერი ვიყავი.

ჩემი როზა მაიდა....

ყველაზე ლამაზად და კოხტად ჩაცმული იყო ყოველთვის, ქორწილი იყო და ყველაზე უცხო და გემრიელი ნამცხვრები როზა მამიდას გაკეთებული იყო, გასვენება იყო და ვინმეს გაცილებას არ დააკლდებოდა არასდროს, ძალიან ახლობლებს კი განსაკუთრებულად ემშვიდობებოდა. არასდროს დამავიწყდება ბაბუაჩემთან და ბებიჩემთან როზა მამიდას მადლიერებით სავსე, გამომშვიდობება.

ასეთი მოზომილია ყველა ურთიერთობაში, ოჯახის წევრებთან, დედამამიშვილებთან, შვილებთან, სიძეებთან, რძალებთან, თანამშრომლებთან, ნათესავებთან, ბავშვებთან, სულ მიკვირს, როგორ პოულობს ასეთ ოქროს შეაღებებს. მასსოვს ერთხელ ვთხოვე როგორ ასერხებ, მასწავლე მეთქი, ცოტა დაფიქრდა და მითხრა: — არ ისწავლება მაგი მამიდაო.

დღეს ჩვენ ყველაზე ახლო მეობრები და ერთმანეთის მესაიდუმლები ვართ. ყოველთვის და ყველაფერზე მაინტერესებს მისი აზრი, სულ ვსწავლობ ზოლმე მისგან და კიდევ ბევრი მაქვს სასწავლო.

ისე, რომ იცოდეთ მე როზა მაიდას მამსავსებენ, ძალიან მიხარია და უსაშველოდ ბედნიერი ვარ, მართლა თუ ვგავარ სულ ცოტაით მაინც. ისე კი მთელი ცხოვრება ვცდილობ,

დავემსავსო, უფრო მეტიც, ჩემი მეექვსე შვილიშვილს ქეთა მოქიას, პატარაა მაგრამ, უკვე შესაძინევად ძლიერი ხასიათი აქვს, მამიკო როზაჩკას ებახის მოფერებით, მე კი ამდროს ჩემს როზა მამიდასთან ვპოულობ თაობებში გადასულ მსავსებას და ისეთი ბედნიერი ვარ, რომ სიცოცხლე შემატება.

ულამაზესი ბავშვობა სულ ერთად გავატარეთ დათიკოს შვილიშვილებმა, ერთმანეთზე უკეთესი და ძვირფასი არავინ არ გვყავს დღეს, ჩვენს შვილებსაც და შვილიშვილებსაც ერთად ვზრდით. ამასწინათ როზა მამიდასთან ვიყავი ჩემი შთამომავლობით. ისეთი სიამაყით ვუყურებდი, დედამამიშვილების (როზას და ბახვას) შვილთაშვილები (ანდრია, ლუკა, მამო, ნუცა, ილია, ქეთა) ერთად რომ თამაშობდნენ, მივხვდი, ეს იყო ყველაზე დიდი მადლობა, იმ სიტოხსა და სიყვარულისთვის, რომელიც ჩემი ბებია-ბაბუებისგან და მშობლებისგან შეუფასებელ მემკვიდრეობად გადამოგვცა.

ხომ არ ასებობს ქვეყანაზე უნაკლო ადამიანი, მაგრამ მე მაპატიეთ, თუ ჩემს როზა მამიდაში ვერაფერს ვპოულობ ნაკლს. დიდი დიდი მადლობა მას ღირსეულად და სამაგალითოდ გაკლილი წლებისთვის.

არ დალიოს ღმერთმა დათიკო გოგუაძის დინასტიაში როზა მამიდას-ნაირი ქალბატონები.

დიდი სიყვარულითა და მოკრძალებით

ამთინო გოგუაძე

როზა გოგუაძე — ქალბატონი შესაშური ენერჯითი, ერთუხაზში, მოყვასისა და ზოგადად ადამიანისადმი სიყვარულით აღსავსე იგი ყველა ასაკში, ყველა დროში საზოგადოების აქტიური წევრი იყო და ასეთად რჩება დღესაც.

ქალბატონი, რომელსაც ყურადღების არუაღიან არასოდეს ეკარგება ღირსეული.

ადამიანი. მას ეწოდებოდა, სჯერათ და ეძებოდათ ყველგან და ყველაფერში.

ამასობაში 81-ე დაბადების დღეც მოსულა. თუმცა დრომ მის უმრეტეს ენერჯის ვერაფერი დააკლო. როზა გოგუაძე-დედა, დედამთილი, ბებია, დიდი ბებია, უსაყვარლესი მამიდა, დედა.

უსახლოესი ნათესავები და მეგობრები, სხვისი ინტერესების დამცველი და უბრალოდ მართალი, კეთილი, სანდო ადამიანი.

მანანა ძილიშვილი

ეპოქა და ოჯახური ისტორიები

ნოე სარჯველაძე - გურული სიმღერების დიდოსტატი.

ნოე სარჯველაძე და მისი მეუღლე მარიამ წილოსანი

ნოე ივლიანეს ძე სარჯველაძე დაიბადა 1884 წელს, ლანჩხუთის რაიონის სოფ. ჩოჩხათში, მრავალშვილიან ოჯახში. შვიდი წლის იყო ნოე, როცა მისი მშობლები საცხოვრებლად გადავიდნენ ქ. ფოთში, სადაც ის გაიზარდა, მიიღო სასკოლო განათლება და იქვე დაეუფლა დალაქის პროფესიას.

გურული სიმღერებისადმი სიყვარული ნოეს ოჯახში ჩამოუყალიბდა. მისი მშობლები და დამეძებ (ორი ძმა და სამი და) ყველანი მღეროდნენ.

ნოეს მეუღლე გახლდათ ლანჩხუთელი მარიამ წილოსანი, რომელთანაც დაოჯახების შემდეგ იგი საცხოვრებლად გადავიდა ლანჩხუთში, დასახლდა აგარაკის უბანში, დღევანდელ ნათლისმცემლის ქუჩაზე. ნოეს და მარიამს ეყოლათ ხუთი შვილი: გოგი, ილია, მიხეილ, ფაცია და ნინო, რომლებიც ასევე გამოირჩეოდნენ გურული სიმღერების სიყვარულითა და შესრულებით.

ნოე სარჯველაძე მღეროდა ლანჩხუთის სარაინო გუნდში, რომლის წევრები იყვნენ: ილიკო მორჩილაძე (გუნდის ხელმძღვანელი), იროდი ასათიანი, ნიკოლა ცინცაძე, ვიტო ლომაძე, ისაკი ურუშაძე, ლაფრენტი ჩხარტიშვილი, მოსე გორგოლაძე და სხვები. აღნიშნულ გუნდს მჭიდრო ურთიერთობა ჰქონდა საქარ-

თველოში სახელგანთქმულ ერქომაიშვილისა და ჩავლეიშვილის გუნდებთან, რომლებთანაც სისტემატორად ატარებდნენ ერთობლივ კონცერტებს.

ნოე საკმაოდ კარგი გარეგნობის კაცი იყო. ის და მისი ოჯახის წევრები გამოირჩეოდნენ ევროპული ჩაცმულობით. იმ დროს შემოსავლიანი პროფესიის წყალობით, მას საკმაოდ გამართული ოდა-სახლი ედგა აგარაკში, სადაც ამჟამად მისი შთამომავლები აგრძელებენ ცხოვრებას.

მოუხედავად იმისა, რომ ნოე სრულიად აპოლიტიკური პიროვნება იყო, მასაც შეეხო რევოლუციის სუსხი ავადმოსაგონარ 37-ში. პროფესიული საქმიანობიდან გამოდინარე, მას ურთიერთობა ჰქონდა სხვადასხვა კატეგორიის ადამიანებთან. იგი, ერთხელ, თავის სადალაქოში შესულ ერთ-ერთ „კლიენტს“ გასუმრება: — ლენინს მივიგავს თავიო. მსგავსი გამოხატულებები, იმ ბედგულ დროში, ხშირად ყოფილა საფუძველი ადამიანების დასჯისა და შესაძლოა ეს ყოფილიყო მიზეზი მისი დაპატიმრებისა. მისთვის მოუთხოვიათ დაესხელებინა თუ ვინ იყვნენ მის გუნდში „ტროცკისტები“, რაც მან არ გააკეთა, რადგან მის ირვლეო ასეთი ადამიანების შესახებ მან არაფერი იცოდა. იგი „ტროცკისტობის“ არლიყით 10

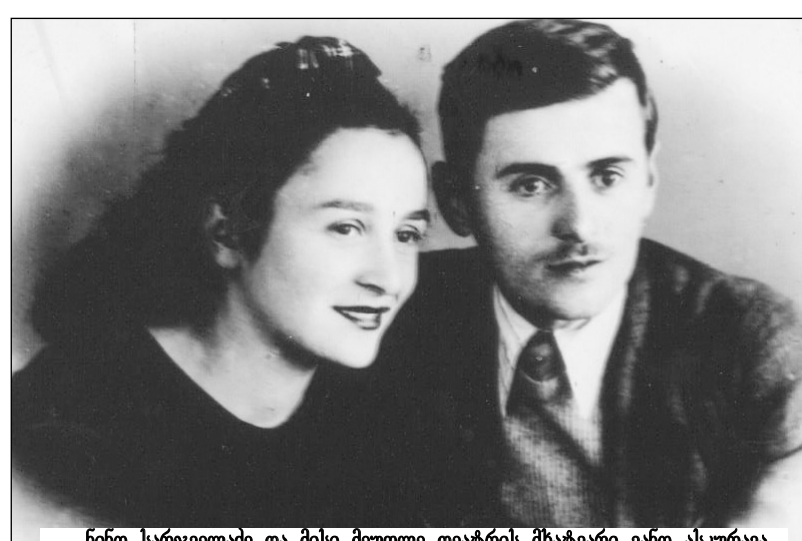
წლით იქნა გადასახლებული პოლარული წრის იქით, კომის ასსრ-ში, ქ. ვორკუტაში, სადაც დალაქედ მუშაობდა. მან გადასახლებაში ყოფნის დროს ქართველ პატიმრებში ხალხურ სიმღერათა გუნდი ჩამოაყალიბა.

ნოეს გადასახლებაში ყოფნის დროს, გარდაეცვალა უფროსი ვაჟი გიორგი, რომელიც ცხოვრობდა ქ. ფოთში, პროფესიით იყო აგრონომი, მუშაობდა საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე. იგი ტრავიკულად დაიღუპა ტაბლური იარაღიდან შემთხვევით გასროლილი ტყვიით. ნოეს შუათანა ვაჟი ილიკო, ბათუმის საზღვაო სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ, სწავლობდა ლენინგრადის საინჟინრო აკადემიაში „საიდანაც გარიცხული იქნა „სინ ტროცკისტი“- ს ბრალდებით. ნოეს ხუთივე შვილიდან, მხოლოდ უმცროსმა ვაჟმა, მიხეილმა ვერ მოასწრო უმაღლესი განათლების მიღება. მას, 1939 წ. 18 წლის ასაკში საჯაროდ უღო სასწავლებელში გაწვევის შემდეგ, სამამულო ომში მოუსწრო და 1942-ში ქერჩში დაიღუპა.

1947 წელს დაბრუნდა ნოე გადასახლებიდან, ისევე გააგრძელა მუშაობა დალაქად, თუმცა სარაინო გუნდში სიმღერა აღარ გაუგრძელებია. გადასახლებიდან ახლად დაბრუნებული ნოე დაიბარა მამინდელმა რაიკომის მდივანმა ხიტაიმა და სთხოვა, რაიონის ხალხური სიმღერის გუნდს ჩასდგომოდა სათავეში, რაზეც ნოემ უარი განაცხადა და მდივანს უთხრა: „ მე ბიძა მგას არ გაკადრებ, მარა 10 წელი გაჩერდი იქ, სადაც მე ვიყავი და როცა ჩამოხვალ ნახე რა სიმღერის ხასიათზე დადგები“ — რაზედაც რაიკომის მდივანმა ბოდიში მოუხადა მას.

მართალია ნოე გუნდში აღარ მღეროდა, მაგრამ სიმღერა მისი თანამგზავრი იყო სიცოცხლის ბოლომდე. მღეროდა ოჯახში თავის ოჯახის წევრებთან ერთად, სტუმრებთან სადღესასწაულო სუფრებზე და ა.შ.

სიმღერისადმი სიყვარული

ნინო სარჯველაძე და მისი მეუღლე თეატრის მხატვარი ვანო ასკურავა

გიორგი ფორიანი

გაგრძელდა მის მემკვიდრეობშიც. მისი სახელის მოზარე ნოე სარჯველაძე (ჯუნგლი) არაჩვეულებრივად მღეროდა როგორც ხალხურ სიმღერებს, ასევე სხვადასხვა ქართულ მელიოდებს გიტარაზე.

უნდა აღინიშნოს, რომ ნოე სარჯველაძის შთამომავლებს ქალიშვილ ნინოს მხრიდან, რომლის მეუღლესაც გახლდათ ცნობილი თეატრის მხატვარი

ვანო ასკურავა, კლასიკური მუსიკალური განათლება აქვს მიღებული: ნანა, მეგი ასკურავებს, შვილთაშვილს გიორგი ფორიანის (ნანას ვაჟი) და მის ქალიშვილს სალომე ფორიანის.

გიორგი ფორიანი, აშშ-ში მოღვაწე ცნობილი დირიჟორის, ვასტანგ ფორიანის ვაჟია. იგი წლების განმავლობაში იყო ოპერის თეატრის მთავარი დირიჟორი და სამხატვრო ხელმძღვანელი. ამჟამად გიორგი აშშ-ში მოღვაწეობს, უძღვება მამის, ვასტანგ ფორიანის სახელობის ორკესტრს და ატარებს მისი სახელობის ფესტივალებს.

გიორგის ქალიშვილი სალომე, ასევე წარმატებული პიანისტაა. მან დაამთავრა ბერკლის უნივერსიტეტი ფორტეპიანოს განხრით და არის რამდენიმე საფორტეპიანო კონკურსის ლაურეატი.

ნოე სარჯველაძე 1973 წელს, 99 წლის ასაკში გარდაიცვალა.

დალი რაიშვილი,

ლანჩხუთის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის მეცნიერ-თანამშრომელი (სტატუსი მომზადდა ნოე სარჯველაძის რძლის, მუსიკის პედაგოგის ლენი ასათიანის მოგონების საფუძველზე).

ამბავი გურიანი დაბადებული დედით გურიული დიდი პაციისა

ეზოს მიღებულ ბალახთან უშუალოდ ბრძოლაში გამარჯვების ამით მინდობდა დამწერელ დღევანდელი წერილი გაზეთ „ალიონის“ მკითხველს...

არ გამოვიდა... ლამის ათწლეული ბრძოლა თვენი მონა-მორჩილის სასტიკი დამარცხებით დასრულდა, ბალახს ისევ და ისევ მიაქვს მთელი ეზო, წინა ეზოს არცთუ მცირე ნაწილი თუ არ ჩავთვლით.

მიზეზი მართლაც: დილა-საღამოს წვიმა... 11 საათამდე 17 საათამდე შხის დაკვირვის შიშით მუშაობას ვკრძებდი. ასე იყო მამჩემიც და ასე ვარ მეც... და მაინც, ლამაზი ჩემი ეზო, გინდა ბალახთან და გინდაც უბალახოდ.

ლამაზი და არა მგონი ზოგადი მსგავსების გარდა, რითმეც ჰქვავდეს „აკაცია ადამიანისა?“ და ეგნატე ნინოშვილის მოთხრობა „ცილი და ქარიშ“ აღწერილი ეზო-ქარს.

აქვე ვთქვით, ილიას, „აკაცია ადამიანისა?“ მჭირე შესავალს თუ არ ჩავთვლით ილიასა და ეგნატე ნინოშვილის მოთხრობები თითქმის ერთნაირად, სასლ-კარის აღწერით იწყება და პირველი გამორჩეული ფინალით, აი, მჭირე დაუთმობრებლად სრულდება...

ილიას და ეგნატე ნინოშვილის ნაწარმოებთა მსგავსი დასაწყისები ბევრი განსხვავება და მაინც აღმოსავლეთისა და დასავლეთში რაღაცნაირად ერთმანეთს დამსგავსებდა, თავადის, აზნაურის და გლეხის სახლები...

კი არ ვიცი, რატომ გამახსენა ერთი უცნობი და მჭირე, ფაქტობრივად უცნობი ნაწარმოებების დასაწყისები მან-დამანც დღეს...

დღეს გურიამი წვიმს... კუთხოვლი ილიას, ჩეხოვს, ნინოშვილს, რობაქიძეს... ვიორგი შატერაშვილს... და ვარ ასე...

მართლა არის დრო ქვებთან სხვადასხვა დამოკიდებულებისა... მაგრად მჭირდებოდა... ეს ერთდღიანი მსგავსი დასვენება...

სხვათაშორის ამ კვირამ დაბადების დღეც მქონდა. თუბილი ვერ ვიტყვი, არც სუთით მთავრდება და არც სულით და საერთოდ, მიუხედავად იმისა, რომ ძველ ებრაული სიტყვა „ამ თუ იმ პიროვნების ცხოვრებისა და მოღვაწეობის, დაწესებულების, ორგანიზაციის არსებობის, რაიმე მნიშვნელოვანი ამბის ან მოვლენის წლისთავა“ და რომელსაც, როგორც წესი, საზეიმოდ აღნიშნავენ, მე, მხოლოდ და მხოლოდ, გამოჩენილ ადამიანების და ა.შ. დაბადების დღეების აღსანიშნავად გამოვიყენებდი.

თქმა არ უნდა, უბრუნებლად ასეთი კაცია ილია ჭავჭავაძე!

ასე! თუქა... აუ, რამდენი რამის ჩატევა მინდა ახლა ბოლოს სიტყვას „თუქა“ მიყოლებულ რაოდენობით სამ და მხარისით მრავალ წერტილებში.

მიუხედავად რამდენიმე მცდელობისა ილიას სიცოცხლეში თუბილე არ გამართულა... ამზე უკვე ვწერიდი და მაინც, ილიას საოუბლო კომიტეტის შექმნაზე

საუბრით დაუბრუნდები ძირითად საიტელს. „მატანეს კალენდრით“ 1897 17 ოქტომბერია.

„თავადზნაურთა დარბაზში ტარდება კრება, რომელზეც ირჩევენ ილია ჭავჭავაძის სათბილო კომიტეტს ქრისტიანული მამაცაშვილის თავმჯდომარეობით. წევრები არიან: მარიამ ჯამბაკურ-ორბელიანი, ეკატერინე გამაშვილი, ანასტასია თუმანიშვილი, პეტრე გრუზინსკი, იაკობ გოგუბაშვილი, ნიკო ცხეველაძე, კიტა აბაშიძე, კოტე მესხი, ანდრია ლულაძე, ივანე ზურაბიშვილი და გრიგოლ აბაშიძე“.

ამ დიდებულ ამავეს, რომელსაც, განხორციელება არ უწერია „ახალი ამავის“ რუბრიკისი გაზეთი „ცნობის ფურცელი“ ასე გამოეხმაურა:

„თავ. ი. ჭავჭავაძის სათბილო კომიტეტი, გუშინ, პარასკევს, სათა-ჯაზ-ნაურთა დარბაზში კრება იყო დანიშნული თავ. ი. ჭავჭავაძის თუბილეზე მოსალაპარაკებლად. კარგა ლაპარაკის შემდეგ კრებამ დაასახელა სათბილო კომიტეტში შემდეგი პირები: ქენან მარიამ ვახტანგის ასული ჯამბაკურ-ორბელიანი, ეკატ. რ. გამაშვილისა, ანასტასია მიხეილის ასული თუმანიშვი-წერეთლისა, უგანათლებულესი თავად, პეტრე ალექსანდრეს ძე გრუზინსკი, ქრისტ. იოსების ძე მამაცაშვილი. იაკობ სვიმონის ძე გოგუბაშვილი, ნიკოლოზ ზებედიის ძე ცხეველაძე, კიტა აბაშიძე, კოტე მესხი ანდრია ლულაძე, ი. ზურაბიშვილი და ვრ. აბაშიძე“.

დიდებული შემადგენლობა და, მათ სორის, ჩვენებური კიტა აბაშიძე რომ არის, სიმართლე, ვითხრად 125-ზე მეტი წლის შემდეგაც ბუნებრივად შეგრძნება მუყფლებს და ცოტა არ იყოს კიდევ ვამაყობ.

დარწმუნებული ვარ ჩემზე ასევე მეტად ბუნებრივად გახლდათ სათბილო კომიტეტის შემომადგენელი წევრები, ზოგადად და განსაკუთრებით იმ დროს, როცა „ცნობის ფურცელში“ გამოსაქვეყნებლად ქვემოთ რომ მოვიყვან იმ ინფორმაციას წერდნენ.

„თ. ვ. ი. გ. ჭავჭავაძის თუბილისი გამო. კომიტეტი, რომელსაც დაუკლებული ჰქონდა პროგრამა გამოეკვლია სათბილო დღესასწაულის ბეგითად მუშაობს ამ სავანზე და კვირას 2 ნოემბერს შეჭრის საზოგადოებას, რომელსაც მიიხსენებს შემუშავებულ პროგრამას და იმეუ დღეს გადაწვდება სადღესასწაულო დღე.“

„მატანეს კალენდრით“ 1897 31 ოქტომბერია, „ილია ჭავჭავაძის მოღვაწეობის 40 წლისთავის სათბილო კომიტეტის წევრი გრიგოლ აბაშიძე გაზეთ „ცნობის ფურცელში“ წერს კომიტეტის განზრახვას, რომ ეს არ იყოს მხოლოდ ერთდღიანი დღესასწაული, იგი უნდა შეგრძნონ და სამახსოვროდ დარჩეთ საქართველოს ყველა კუთხეში“.

მართლა მეტად საინტერესო წერილია, ერთნულ ბიბლიოთეკაში არსებული ეგზემპლარი დაზიანებულია, და სრული სიმშვენიერით არ იკითხება (რომელიმე ბიბლიოთეკას ან მუზეუმს თუ აქვს და „ადმინისტრატორებს“ და გამოძიებულების, მდლობას მოვასხენებ, გულითადად და უდიდესს... წინასწარ და მოწოდების შემდეგ ასევე გადავად).

ამჯერებზე, ერთი ნაწილით დავამაყოფილებდი...

მართლა გულით დაწერილი წერილია...

არ ეგების აქ არ მოტანა და რა ვქნა?!

„თავ. ილია ჭავჭავაძის თუბილისი გამო. როგორც საზოგადოებამ იცის — ჩვენს სასიკვდილო მტონს და დაუღალავ საზოგადო მოღვაწეს — თ. ილია გრ. ჭავჭავაძეს — წრეულის შეუსრულდა ორმოცი წელიწადი მას აქვთ, რაც მისმ ციხე ნაყურთხმ ქნარბ პირველად გაიხმატებია თავის საყვარელის ერის მადიდებლად... არ გაოგონს, თითქმის არც ნახევარი წელიწადი, რომ ამგვარივე სანა-

ტრელი და სასიკვდილო ხანა სულიერის მოღვაწეობის ნათელ-გვირგვინით შუბლს შეუშოს... მჭირე ჩვენს სიკვდილს, ჩვენს... დღესასწაულს ღირსეულად იდღესა სწაულებს ჩვენი ერთი და ერთხელ კიდევ მეტად დამტკიცებს თავის უანგარო სიყვარულს თავის საუკეთესო მოღვაწეთა მიმართ, ან რა გასაკვირველია, რომ ყოველი ქართველი, განურჩევლად სქესისა და ასაკისა, ამ დღეს სიხარულით მიეგებოს“.

სწორედ, ამ განწყობით ეგებებოდა საქართველოს უდიდესი ნაწილი ილიას თუბილეს... რომელიც... თუქა ეს უკვე ვთქვით და განმეორება რაღა საჭიროა?!

ერთს დავსეხებით მხოლოდ:

1898 3 მარტს „ილია ჭავჭავაძის სათბილო კომიტეტი: ქრისტიანული მამაცაშვილი, ივანე ზურაბიშვილი, ეკატერინე გამაშვილი, კოტე მესხი, პეტრე ყოფიანი, კიტა აბაშიძე და ვალერიან გუნია თხოვნით მიმართავენ ქმრეკ საზოგადოების გამტკიცებას, რომ თუბილეს გამართვამდე სალიტერატურო ფონდიდან ასესხონ 3000 მანეთი.“

ამასობაში, „მატანეს“ კალენდრით 1898 აგვისტო — სექტემბერია და „ეურნად „მოამბეში“ იბეჭდება კიტა აბაშიძის წერილი „ელტოლები ქართული ლიტერატურისად“. წერილი მეთითხე, თავად ილია ჭავჭავაძე“.

აბა, ისე როგორ იქნება ამ წერილიდან რამდენიმე ამონარიდი არ ვასლო პატრიცეზულ გურულეს; ორ ნომერში განთავსებული მეტად საინტერესო წერილია, მქნდეთ.

„თ. ჭავჭავაძე პოეტი და დიდებულბო-ვანი არსებაც რომ არ ყოფილიყო, ისეთს დროში იყო დაბადებული, რომ არ შეეძლო ერის ტანჯვაგაუბისათვის ზურგი შეეკეთა. ამ კაცმა კარგად იცოდა ის სენი, რომელიც სიცოცხლეს უსაბოდავ ერს და განა შეიძლებოდა მის გულის სიმბეს ამის გამო საშელოვარო ხმა არ გამოეცა? განა შეიძლებოდა პოეტის გული არ აღეშოთებინა და სიცოცხლე არ მოეშამა მას, რომ მისი სატრფო „სხვას ასმედა ნეტარს ნეტარებისას; სხვას თავს ეკლებოდა, შესწაროდა, სხვას ვერ-ფილდა?“ ესე იგი, შესწაროდა და შეტრფოდა იმ ივალეს, იმ აზრებს, რომელიც პოეტისაგან დაგმობილი იყო და რომელიც სამარცხვინო მონობის გამო-სახელობდა.

წარმოსადგენია განა, რომ ეხლან-დღელის ცხოვრების გახრწინების შემგებელს „აჩრდილი“ არ დაეწერა, სადაც რამდენიმე თავში საოცარის სიმკაცრით არის გამოხატული ჩვენი დიასხირობა? რა წარმოსადგენია, აბა, დღევანდელი გარეგნობის, ზნობად აცეკულის და სალაზანა „დათიკობისათვის“ არ დაეპირდაპირებინა „დამტრია თავდადებულნი“ და მისი გმირ-ული, რანდული მოქმედება სამგადაითოდ არ დავსახა, „დედა და შვილის“ დედა დაუგანების გვერდით არ დავანებებინა? ყოველივე ეს კი სხვაგვარის გრძობების აშლილი იყო, არაჩვეულებრივი ჩვენის ლიტერატურისთვის; მკითხველს აწმქოს ატყუებდა, წარსულში სასიუბისა და იმედის საფუძველს უპოვიდა და მომავალში იდეალებს უსახავდა. ამ ლექსებს სეროენო გრძობების განმტკიცების მხრივ ჩვენს ლიტერატურაში უპირველესი ადგილი უკავიათ. თუ შეადარებთ, მაგალითად, თ. ი. ჭავჭავაძის სამშობლოს სიყვარულის გამოხატვულ ლექსებს, ასეთსავე ლექსებს თ. გრ. ორბელიანის, თ. ალ. ჭავჭავაძის და თვით უკვდავ ბარათაშვილის ლექსებსაც, ნახეთ, რომ თესლი ყველადა ქვეულა და ამ გრძობათა გამოხატვაში ჩვენს პოეზიას.

თ. ი. ჭავჭავაძის მეთაურობით დიდი ნაბიჯი წაუდგამს წინ და უფრო ნათელს, უფრო გარკვეულს გზას დასდგომა.“

„პოეტის სწორედ იქ არის ძლიერი, სადა თავის ერთადერთს სატრფოს, ერთადერთს სვანს ცხოვრებისა ეკლერსება და არეულებს, სადა „ქართულის

დედას“ თავანსა სცემს და აღტაცებით იხსენებს, სადა თავისი ქვეყნის ბიწიერება გულსა და სულს უღულებს („აჩრდილი“). ძლიერია იქ, სადა მწარე დიმილით დასტორის საყვარელის არსების გათასხირობასა და დაცემას; ძლიერია აქ მისი სარკაზმი, მისი კბილთა ღრუჭანა ვოვოხებურობა და ძლიერ გრძობათა აღმზრდელი. რომელ ქართველის ტვინში არ ჩაჭვდილა და არ ჩაბეჭდილა თ. ილია ჭავჭავაძის „რას ვეშვრებოდით, რა ვიყავით“, ეს მოკლე სატირული ისტორია ჩვენის ცხოვრების უკანასკნელის ხანისა... „ერთმანეთს გულმოდგინეთ ვწუწვით და ვიწუწვოდით“, როცა „ფერმიხდომინი ბეზლობაში ერთმანეთს ვეკვირვებოდით, როცა „ერთმანეთის მტრობით ჩვენს სახლს ცეცხლი წაუკვდიეთ“, და „სკვანაურად იმ ცეცხლის წინ ვისხვით და ხელს ვითბობდით“, როცა „თვით შევსხვით მაღლა თარის, დაბლა ყებესა ტვინსა ვსწოვით“ („რა ვაკეთეთ, რას ვეშვრებოდით“). ეს რამდენიმე სტრიქონი ყოველ ჩვენს ისტორიულ მონოგრაფიაზე უმაღლესი და უძლიერესი. ამ ხანის ჩვენის ცხოვრებისას ილია ჭავჭავაძემ ისეთი განსვგა მაცენა, ისეთის შვიის ფერადებით დასატა და ისე მძლავრად შეგვაზიზრა ჩვენი მოქმედება ამ პატარა ლექსით, რომ სხვანაირის აზრის გამოძიებულს წინდაწინვე შეუძლია დარწმუნებული იყოს, სხვაგვარ შეხედულებას ამ ხანის შესახებ ჩვენ შორის ვასვალი ადარ ექნება. ახდა მისი დახასიათება ჩვენის ერის ბუნებრივებისა მით, რომ ვართ „მძიმე ყალბით, ლამაზ ფალბით მორთული და მშვენიერი, უწყნარი, უჩივარი, ქედდრეკილი, მაღლიერი; ყოვლად მძიმე, ვით ვიორცხენი, ნახენი და ლინიერი, მცირე, დიდი, ყველა ფლიდი, ცუდლუბი და მანკიერი, უზღუდონი, გზამკუდონი, არგამტანი და ცბიერი ი, მტრის არ მცნობი, მოყვრის მტობი, სხვასთან მხდალი, შინ ძლიერი, არრის მქონე, არრის მკოდნე, უზრუნველი და მშერი“ („ბუნებრივი ერთი“). ეს ორი ლექსი მისი პატარა ლექსების შედევრად უნდა ჩათვალოს, ისე, როგორც მისი „აკაციაადამიანი“ მის პროზაულ ნაწარმოებთა შორის და, საზოგადოდ, ჩვენს ლიტერატურაში. ილია ჭავჭავაძის სატირას განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს ჩვენს ლიტერატურაში, რადგან საზოგადო სასათისა, მოღადა მთელის ერის ძირითად ნაკულევენებათ ეხება და არა აქვს სახეში კრძო მოვლენა, ანუ კრძო ვეფუვი საზოგადოებისა. ასეთი ღრმა სიბუღილი ქართველი ერის ნაკულევენებისა, ასეთი ზიზლი ჩვენის ერის დამამკირებლების მოქმედების არც ერთს ჩვენს მწერალს არ ვადმოუნთხვია, მაგრამ ყველამ იცის, რასაკვირველია, „ამ სიბუღილში რაოდენიც სიყვარულია“. თქმა არ უნდა, უდიდესი სიყვარულია, და ამ უდიდესი სიყვარულით იცხოვრებ ილიამ „წინაპურის ტრაველიამდე“ და მთელი ილიასეულ ცხოვრება არის მაგალითი იმისა თუ რა განასხვავება სიცოცხლეს და ცხოვრებას შორის, იმის ყველაზე მაკაფიო მაგალითია, თუ როგორ უნდა შეავსო სიცოცხლე მოღვაწეობითი ცხოვრებით და კიტა აბაშიძე ამის არა მხოლოდ საუკეთესო დამნახვი, არამედ საუკეთესო აღმწერი!

ამასობაში „მატანეს“ კალენდრით 1899 წლია დეკემბერია, „ეურნად „მოამბეში“ იბეჭდება კიტა აბაშიძის წერილი „თიდა აკაცი წერეთელი და მისი თავის მართლებს“, რომელიც ეხება ქუთაისის ბანკთან დაკავშირებით ილია ჭავჭავაძეს და აკაცი წერეთელს შორის გამართულ პოლემიკას“.

ქუთაისის ბანკთან დაკავშირებით ილია ჭავჭავაძეს და აკაცი წერეთელს შორის გამართულ პოლემიკასთან დაკავშირებული წერილი ხუთ საურუნალე გვერდზე ოდნავ მეტია, დარწმუნებული ვარ ეს ის რაოდენობა არ არის გაზეთ „ალიონის“ მხეწვერი, ჩემთვის ასე განსაკუთრებით საყვარელ-სამაყო გვერდმა თუნდაც ნაწილ-ნაწილ ვერ „დაიტოს“,

დედას“ თავანსა სცემს და აღტაცებით იხსენებს, სადა თავისი ქვეყნის ბიწიერება გულსა და სულს უღულებს („აჩრდილი“). ძლიერია იქ, სადა მწარე დიმილით დასტორის საყვარელის არსების გათასხირობასა და დაცემას; ძლიერია აქ მისი სარკაზმი, მისი კბილთა ღრუჭანა ვოვოხებურობა და ძლიერ გრძობათა აღმზრდელი. რომელ ქართველის ტვინში არ ჩაჭვდილა და არ ჩაბეჭდილა თ. ილია ჭავჭავაძის „რას ვეშვრებოდით, რა ვიყავით“, ეს მოკლე სატირული ისტორია ჩვენის ცხოვრების უკანასკნელის ხანისა... „ერთმანეთს გულმოდგინეთ ვწუწვით და ვიწუწვოდით“, როცა „ფერმიხდომინი ბეზლობაში ერთმანეთს ვეკვირვებოდით, როცა „ერთმანეთის მტრობით ჩვენს სახლს ცეცხლი წაუკვდიეთ“, და „სკვანაურად იმ ცეცხლის წინ ვისხვით და ხელს ვითბობდით“, როცა „თვით შევსხვით მაღლა თარის, დაბლა ყებესა ტვინსა ვსწოვით“ („რა ვაკეთეთ, რას ვეშვრებოდით“). ეს რამდენიმე სტრიქონი ყოველ ჩვენს ისტორიულ მონოგრაფიაზე უმაღლესი და უძლიერესი. ამ ხანის ჩვენის ცხოვრებისას ილია ჭავჭავაძემ ისეთი განსვგა მაცენა, ისეთის შვიის ფერადებით დასატა და ისე მძლავრად შეგვაზიზრა ჩვენი მოქმედება ამ პატარა ლექსით, რომ სხვანაირის აზრის გამოძიებულს წინდაწინვე შეუძლია დარწმუნებული იყოს, სხვაგვარ შეხედულებას ამ ხანის შესახებ ჩვენ შორის ვასვალი ადარ ექნება. ახდა მისი დახასიათება ჩვენის ერის ბუნებრივებისა მით, რომ ვართ „მძიმე ყალბით, ლამაზ ფალბით მორთული და მშვენიერი, უწყნარი, უჩივარი, ქედდრეკილი, მაღლიერი; ყოვლად მძიმე, ვით ვიორცხენი, ნახენი და ლინიერი, მცირე, დიდი, ყველა ფლიდი, ცუდლუბი და მანკიერი, უზღუდონი, გზამკუდონი, არგამტანი და ცბიერი ი, მტრის არ მცნობი, მოყვრის მტობი, სხვასთან მხდალი, შინ ძლიერი, არრის მქონე, არრის მკოდნე, უზრუნველი და მშერი“ („ბუნებრივი ერთი“). ეს ორი ლექსი მისი პატარა ლექსების შედევრად უნდა ჩათვალოს, ისე, როგორც მისი „აკაციაადამიანი“ მის პროზაულ ნაწარმოებთა შორის და, საზოგადოდ, ჩვენს ლიტერატურაში. ილია ჭავჭავაძის სატირას განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს ჩვენს ლიტერატურაში, რადგან საზოგადო სასათისა, მოღადა მთელის ერის ძირითად ნაკულევენებათ ეხება და არა აქვს სახეში კრძო მოვლენა, ანუ კრძო ვეფუვი საზოგადოებისა. ასეთი ღრმა სიბუღილი ქართველი ერის ნაკულევენებისა, ასეთი ზიზლი ჩვენის ერის დამამკირებლების მოქმედების არც ერთს ჩვენს მწერალს არ ვადმოუნთხვია, მაგრამ ყველამ იცის, რასაკვირველია, „ამ სიბუღილში რაოდენიც სიყვარულია“. თქმა არ უნდა, უდიდესი სიყვარულია, და ამ უდიდესი სიყვარულით იცხოვრებ ილიამ „წინაპურის ტრაველიამდე“ და მთელი ილიასეულ ცხოვრება არის მაგალითი იმისა თუ რა განასხვავება სიცოცხლეს და ცხოვრებას შორის, იმის ყველაზე მაკაფიო მაგალითია, თუ როგორ უნდა შეავსო სიცოცხლე მოღვაწეობითი ცხოვრებით და კიტა აბაშიძე ამის არა მხოლოდ საუკეთესო დამნახვი, არამედ საუკეთესო აღმწერი!

ამასობაში „მატანეს“ კალენდრით 1898 აგვისტო — სექტემბერია და „ეურნად „მოამბეში“ იბეჭდება კიტა აბაშიძის წერილი „ელტოლები ქართული ლიტერატურისად“. წერილი მეთითხე, თავად ილია ჭავჭავაძე“.

აბა, ისე როგორ იქნება ამ წერილიდან რამდენიმე ამონარიდი არ ვასლო პატრიცეზულ გურულეს; ორ ნომერში განთავსებული მეტად საინტერესო წერილია, მქნდეთ.

„თ. ჭავჭავაძე პოეტი და დიდებულბო-ვანი არსებაც რომ არ ყოფილიყო, ისეთს დროში იყო დაბადებული, რომ არ შეეძლო ერის ტანჯვაგაუბისათვის ზურგი შეეკეთა. ამ კაცმა კარგად იცოდა ის სენი, რომელიც სიცოცხლეს უსაბოდავ ერს და განა შეიძლებოდა მის გულის სიმბეს ამის გამო საშელოვარო ხმა არ გამოეცა? განა შეიძლებოდა პოეტის გული არ აღეშოთებინა და სიცოცხლე არ მოეშამა მას, რომ მისი სატრფო „სხვას ასმედა ნეტარს ნეტარებისას; სხვას თავს ეკლებოდა, შესწაროდა, სხვას ვერ-ფილდა?“ ესე იგი, შესწაროდა და შეტრფოდა იმ ივალეს, იმ აზრებს, რომელიც პოეტისაგან დაგმობილი იყო და რომელიც სამარცხვინო მონობის გამო-სახელობდა.

წარმოსადგენია განა, რომ ეხლან-დღელის ცხოვრების გახრწინების შემგებელს „აჩრდილი“ არ დაეწერა, სადაც რამდენიმე თავში საოცარის სიმკაცრით არის გამოხატული ჩვენი დიასხირობა? რა წარმოსადგენია, აბა, დღევანდელი გარეგნობის, ზნობად აცეკულის და სალაზანა „დათიკობისათვის“ არ დაეპირდაპირებინა „დამტრია თავდადებულნი“ და მისი გმირ-ული, რანდული მოქმედება სამგადაითოდ არ დავსახა, „დედა და შვილის“ დედა დაუგანების გვერდით არ დავანებებინა? ყოველივე ეს კი სხვაგვარის გრძობების აშლილი იყო, არაჩვეულებრივი ჩვენის ლიტერატურისთვის; მკითხველს აწმქოს ატყუებდა, წარსულში სასიუბისა და იმედის საფუძველს უპოვიდა და მომავალში იდეალებს უსახავდა. ამ ლექსებს სეროენო გრძობების განმტკიცების მხრივ ჩვენს ლიტერატურაში უპირველესი ადგილი უკავიათ. თუ შეადარებთ, მაგალითად, თ. ი. ჭავჭავაძის სამშობლოს სიყვარულის გამოხატვულ ლექსებს, ასეთსავე ლექსებს თ. გრ. ორბელიანის, თ. ალ. ჭავჭავაძის და თვით უკვდავ ბარათაშვილის ლექსებსაც, ნახეთ, რომ თესლი ყველადა ქვეულა და ამ გრძობათა გამოხატვაში ჩვენს პოეზიას.

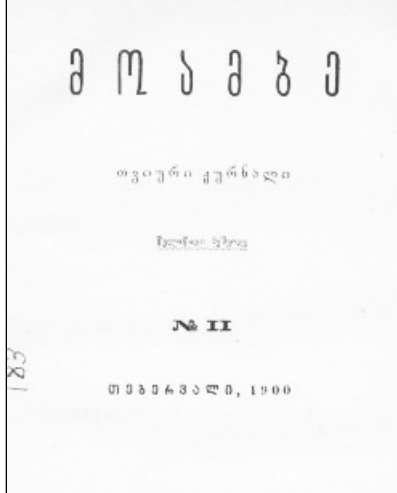
თ. ი. ჭავჭავაძის მეთაურობით დიდი ნაბიჯი წაუდგამს წინ და უფრო ნათელს, უფრო გარკვეულს გზას დასდგომა.“

„პოეტის სწორედ იქ არის ძლიერი, სადა თავის ერთადერთს სატრფოს, ერთადერთს სვანს ცხოვრებისა ეკლერსება და არეულებს, სადა „ქართულის

დედას“ თავანსა სცემს და აღტაცებით იხსენებს, სადა თავისი ქვეყნის ბიწიერება გულსა და სულს უღულებს („აჩრდილი“). ძლიერია იქ, სადა მწარე დიმილით დასტორის საყვარელის არსების გათასხირობასა და დაცემას; ძლიერია აქ მისი სარკაზმი, მისი კბილთა ღრუჭანა ვოვოხებურობა და ძლიერ გრძობათა აღმზრდელი. რომელ ქართველის ტვინში არ ჩაჭვდილა და არ ჩაბეჭდილა თ. ილია ჭავჭავაძის „რას ვეშვრებოდით, რა ვიყავით“, ეს მოკლე სატირული ისტორია ჩვენის ცხოვრების უკანასკნელის ხანისა... „ერთმანეთს გულმოდგინეთ ვწუწვით და ვიწუწვოდით“, როცა „ფერმიხდომინი ბეზლობაში ერთმანეთს ვეკვირვებოდით, როცა „ერთმანეთის მტრობით ჩვენს სახლს ცეცხლი წაუკვდიეთ“, და „სკვანაურად იმ ცეცხლის წინ ვისხვით და ხელს ვითბობდით“, როცა „თვით შევსხვით მაღლა თარის, დაბლა ყებესა ტვინსა ვსწოვით“ („რა ვაკეთეთ, რას ვეშვრებოდით“). ეს ორი ლექსი მისი პატარა ლექსების შედევრად უნდა ჩათვალოს, ისე, როგორც მისი „აკაციაადამიანი“ მის პროზაულ ნაწარმოებთა შორის და, საზოგადოდ, ჩვენს ლიტერატურაში. ილია ჭავჭავაძის სატირას განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს ჩვენს ლიტერატურაში, რადგან საზოგადო სასათისა, მოღადა მთელის ერის ძირითად ნაკულევენებათ ეხება და არა აქვს სახეში კრძო მოვლენა, ანუ კრძო ვეფუვი საზოგადოებისა. ასეთი ღრმა სიბუღილი ქართველი ერის ნაკულევენებისა, ასეთი ზიზლი ჩვენის ერის დამამკირებლების მოქმედების არც ერთს ჩვენს მწერალს არ ვადმოუნთხვია, მაგრამ ყველამ იცის, რასაკვირველია, „ამ სიბუღილში რაოდენიც სიყვარულია“. თქმა არ უნდა, უდიდესი სიყვარულია, და ამ უდიდესი სიყვარულით იცხოვრებ ილიამ „წინაპურის ტრაველიამდე“ და მთელი ილიასეულ ცხოვრება არის მაგალითი იმისა თუ რა განასხვავება სიცოცხლეს და ცხოვრებას შორის, იმის ყველაზე მაკაფიო მაგალითია, თუ როგორ უნდა შეავსო სიცოცხლე მოღვაწეობითი ცხოვრებით და კიტა აბაშიძე ამის არა მხოლოდ საუკეთესო დამნახვი, არამედ საუკეთესო აღმწერი!

ამასობაში „მატანეს“ კალენდრით 1899 წლია დეკემბერია, „ეურნად „მოამბეში“ იბეჭდება კიტა აბაშიძის წერილი „თიდა აკაცი წერეთელი და მისი თავის მართლებს“, რომელიც ეხება ქუთაისის ბანკთან დაკავშირებით ილია ჭავჭავაძეს და აკაცი წერეთელს შორის გამართულ პოლემიკას“.

ქუთაისის ბანკთან დაკავშირებით ილია ჭავჭავაძეს და აკაცი წერეთელს შორის გამართულ პოლემიკასთან დაკავშირებული წერილი ხუთ საურუნალე გვერდზე ოდნავ მეტია, დარწმუნებული ვარ ეს ის რაოდენობა არ არის გაზეთ „ალიონის“ მხეწვერი, ჩემთვის ასე განსაკუთრებით საყვარელ-სამაყო გვერდმა თუნდაც ნაწილ-ნაწილ ვერ „დაიტოს“,

სახელი ამბავი... * * * თავ. ი. ჭავჭავაძის სათბილო კომიტეტი. გუშინ, პარასკევს, სათბილო-ანაურთა დარბაზში კრება იყო დანიშნული თავ. ი. ჭავჭავაძის თუბილეზე მოსალაპარაკებლად. კარგა ლაპარაკის შემდეგ კრებამ დაასახელა სათბილო კომიტეტში შემდეგი პირები: ქენან მარიამ ვახტანგის ასული ჯამბაკურ-ორბელიანი, ეკატ. რ. გამაშვილისა, ანასტასია მიხეილის ასული თუმანიშვი-წერეთლისა, უგანათლებულესი თავად, პეტრე ალექსანდრეს ძე გრუზინსკი, ქრისტ. იოსების ძე მამაცაშვილი. იაკობ სვიმონის ძე გოგუბაშვილი, ნიკოლოზ ზებედიის ძე ცხეველაძე, კიტა აბაშიძე, კოტე მესხი

ეპოქა და ოჯახური ისტორიები

ეპოქა და ოჯახური ისტორიების ქუჩა

ექვთიმე თაყაიშვილის ქუჩას სხვადასხვა დროს ერქვა ლესაურის, აბაშიძის, სერგო ქობულაძის, გიორგი საჭაპურიძის სახელები. ყოფილი აბაშიძის ქუჩას 38 დან, ბუყუის ხიდამდე სერგო ქობულაძის სახელი ერქვა, ბუყუის ხიდიდან ანასულის ასახვევამდე – გიორგი საჭაპურიძის.

აბაშიძის ქუჩა

ოზურგეთში მდინარე ბუყუის მარჯვენა ნაპირზე მდებარე სახლში გლახუნი და ბარბარე აბაშიძეები ცხოვრობდნენ. მათ ჰყავდათ ოთხი შვილი: პატე, თამარი, ვასო და ქეთო.

უფროსი ძმა პატე 1903 წლიდან ჩაება რევოლუციურ საქმიანობაში. 1905 წლის რევოლუციის დროს უკვე ჩამოყალიბებული მარქსისტ იყო და გურიის რევოლუციის კომიტეტის წევრი. აქტიურ მონაწილეობას იღებდა 1905 წლის ნასაკირალის ბრძოლაში. რევოლუციის წლებში პატე აბაშიძე დააპატიმრეს და ჩაყენა ჯერ ოზურგეთის ციხეში შემდეგ გადაიყვანეს ქუთაისის საგუბერნიო ციხეში. ციხეში დამართა უკურნებელი სენი – ქლექი და 1907 წლის 13 მაისს გარდაიცვალა.

მოუხედავად რევოლუციის წლებისა მისი დაკრძალვა აღინიშნა წითელი დროშების ფრაილითა და მარსელიეზას სიმბოლოთ, დარდალეს ეკიდის სასაფლაოზე.

პატეს სკიდილის შემდეგ მალე გარდაიცვალა მისი და თამარი.

ვასომ სწავლა ხარკოვოვში გაგრძელდა და დამთავრა ხარკოვის საპროფიზორო სასწავლებელი. ოზურგეთში ვერ იშოვა ადგილი და იძულებული გახდა ექიმად ვერ გულაუთაში და შემდეგ სოხუმში. აქ იგი არაუგეგმავლად განაგრძობდა მუშაობას, საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ ხელმძღვანელობდა ჯანმრთელობის დაცვის განყოფილებას. იგი უმცროსი დასთან ეთოსთან ერთად თოვლებიდან რევოლუციური კომიტეტის ბურთის წევრად და რევკომის თავმჯდომარის მოადგილედ. მაგრამ ვასოც მძიმედ გახდა ავად ტვინის ანთებით 1921 წლის შემოდგომაზე გარდაიცვალა. ქუჩას, სადაც ისინი ცხოვრობდნენ აბაშიძის ქუჩა უწოდეს.

დაძმებს შორის ყველაზე დიდგრობელი ქეთო აღმოჩნდა. იგი სიცოცხლის ბოლომდე ემსახურებოდა პარტიას და ჩამოხლი იყო საზოგადოებრივ საქმიანობაში.

სერგო ქობულაძის ქუჩა იწყებოდა ყოფილი აბაშიძის 38 ნომრიდან მდინარე ბუყუის ხიდამდე.

სერგო ქობულაძე

ქართველი გრაფიკოსი, თეატრის მხატვარი, ფერწერი დაიბადა 1909 წელს ახალციხეში, მამამისი სოლომონი მაკანეთიანი იყო, მასწავრობდა ახალციხის სამხედრო ნაწილში. დედა ნინო ხუნდაძე საჯავახოვანი იყო.

ხატვისადმი მდგრადი ინტერესი მან ბავშვობის წლებში გამოამჟღავნა. ოჯახის თბილისში გადმოსვლის შემდეგ სერგო ქობულაძეს საშუალება მიეცა სკოლაში სწავლასთან ერთად ბ. შუბუევისა და ნ. სკლიფასინსკის ხატვის გაკვივილებს დასწრებოდა.

1925-1930 წლებში სწავლობდა თბილისის სამხატვრო აკადემიაში ე. ლანსერესთან, ი. შარდინთანთან და ე. გაბაშვილთან. მხატვარი იფიქრებდა: „პირველ მებრე კურსზე აკადემიაში მხოლოდ ხატვას გვასწავლიდნენ, პირველ კურსზე ხატ-

ვას გვასწავლიდა ი. შარდინი, მომდევნო კურსზე კი ე. ლანსერე. ყველაზე მეტი ვისწავლე და შევიძინე ვიწრო გაბაშვილისგან, რომელიც ფერწერას გვასწავლიდა, მისგან გავიგე პირველად, თუ რას ნიშნავს ცივი და თბილი ტონები, რამაც ჩემზე დიდი გავლენა მოახდინა.“

სამხატვრო აკადემიაშივე იღებს დასაბამს მის მიერ ძველი ქართული ხელოვნების ძეგლების შესწავლა შესწავლა და დასავლეთ ევროპის ელასკოტორებით კი იტალიური რენესანსის ეპოქის ხელოვნებით გატაცება.

1931 წლიდან საბჭოთა კავშირის დიდი თეატრისა და თბილისის ოპერისა და ბალეტის მხატვარი სერგო ქობულაძე თეატრში კოლმე მარჯანიშვილმა მიიწვია 1932 წელს. ამ დროიდან მისი მოღვაწეობა მჭიდროდ იყო დაკავშირებული თეატრთან. სერგო ქობულაძემ გააფორმა სპექტაკლები თბილისის კოლმე მარჯანიშვილის სახელობის და რუსთაველის სახელობის თეატრებში, ფაღიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის თეატრში და მოსკოვის დიდ თეატრში.

1930 წლიდან სისწამელოდ მონაწილეობდა გამოფენებში, რომლებიც თბილისში, მოსკოვსა და სხვა ქალაქებში ეწყობოდა.

1950 -იან წლებში მისი ნამუშევრები გაიგზავნა ვენეციასა და ლიონში.

1930-1932 წლებში მუშაობდა მოსკოვსა და ლენინგრადში. 1930 წელს აკადემიის კურსის დამთავრების შემდეგ მიემგზავრება მოსკოვსა და ლენინგრადში მუშეუბნებში დაცული ძველი ოიტატთა სურათების გასაცნობად წარსული ეპოქებისადმი ინტერესი, რომელსაც მხატვარი ინარჩუნებდა.

1939 წლიდან სერგო ქობულაძემ პედაგოგიური მოღვაწეობა დაიწყო თბილისის სამხატვრო აკადემიაში, სადაც შემდგომ პროფესორი, აკადემიკოსი, ხატვის კათედრის ხელმძღვანელი და ერთ ხანს რექტორი იყო. 1957 წელს მანინჯეს პროფესორის წოდება, 1952-1959 წლებში აირჩიეს აკადემიის რექტორად. 1958 წელს გახდა საქართველოს სახალხო მხატვარი, სსრკ-ის სამხატვრო აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, 1961 წელს ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის თეატრისათვის სერგო ქობულაძემ მოხატა სახეობი ფარდას. ქობულაძემ გამოიკვლია ანტიკური და ქართული არქიტექტორული ძეგლების კომპოზიციური აგების პრინციპი.

1972 წლიდან ს. ქობულაძე ხელმძღვანელობდა საკავშირო სამხატვრო აკადემიის თბილისის გრაფიკის შემოქმედებით სახელოსნოს, რომელსაც დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა ქართული ახალგაზრდა გრაფიკოსების აღზრდის საქმეში.

სერგო ქობულაძე გარდაიცვალა 1978 წელს. დაკრძალულია მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა დიდუბის პანთეონში. გარდაცვალების შემდეგ მანინჯეს რუსთაველის პრემიის ლაურეატობა.

ბიორბი საჭაპურიძის ქუჩა

იგი იწყებოდა მდინარე ბუყუის ხიდიდან ანასულის ასახვევამდე. გიორგი საჭაპურიძე დაიბადა 1892 წელს ლისხურის თემის სოფელ ჭანიტოში, სამხედრო ოფიცრის ვასილ საჭაპურიძის

და მარიამ ანთიძის ოჯახში, სწავლობდა ქაქუთის დაწყებით სკოლაში, შემდეგ მამამისი, რომელიც სამხედრო მოსამსახურე იყო ერევანში გადაიყვანეს. იქ დაამთავრა გიმნაზია. 1913 წელს შევიდა მოსკოვის უნივერსიტეტის ისტორია-ფილოლოგიის ფაკულტეტზე, რომელიც დამთავრა 1920 წელს. 1917-20 წლებში მუშაობდა რსფსრ განათლების სახალხო კომისარიატში. 1921 წელს დაბრუნდა საქათველოში და დაინიშნა პოლიტიკურ-საგანმანათლებლო სამსახურში. 1924-1935 წლებში იყო პოლიტიკური ინსტიტუტის თბილისის ფილიალის დირექტორის მოადგილე. 1937-42 წლებში იყო თსუ პროფესორი ჯერ სასწავლო, შემდეგ სამეცნიერო დარგში, 1943 წლიდან იყო ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის განყოფილების გამგე.

1935 წელს გახდა ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი. 1939 წელს საბჭოთა კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი. 1941 წლიდან საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი. ძირითადად იკვლევდა XIX საუკუნისა და საბჭოთა პერიოდის საქართველოს ისტორიას გარდაიცვალა 1957 წელს დაკრძალულია თბილისში.

ეპოქა და ოჯახური ისტორიების ქუჩა

ყოფილი აბაშიძის ქუჩას ექვთიმე თაყაიშვილის სახელი დაერქვა ვასილი საუკუნის 90-იან წლებში, როცა დამალა საბჭოთა კავშირი და საქართველოში მოხდა ქალაქების და ქუჩების სახელების შეცვლა.

ეპოქა და ოჯახური ისტორიის ქუჩა

ექვთიმე (ლეთის კაცი) დაიბადა სოფელ ლეხორში (როგორც თავად ეხსენა მშობლიურ სოფელს) 1863 წლის 3 ანგარს, სწავლობდა პირველად ოზურგეთის სამაზრო სასწავლებელში (მის მიერ შედგენილი ავტობიოგრაფიის მიხედვით). როდესაც მამის სასწავლებელი გადაკვიდა საქალაქო სასწავლებელად ექვთიმეს სწავლის დამთავრება მოუხდა ქალაქ ფოთში. შემდეგ შევიდა ქუთაისის კლასიკური პროგიმნაზიის მხარე კლასში, რომელსაც განაგებდა ინსპექტორი თედინი, ას მშენებრად ჰქონდა დაყენებული პროგიმნაზიის საქმე და სახელგანთქმულიც იყო და ეს სახელი მას შერჩა მას შემდეგაც, რაც ის გარდაიცვალა. ასე, რომ გიმნაზიაში რამე, რომ შეგვეცნობოდა, მასწავლებელი მამინე გვეტყობდა ხოლმე.“

პროგიმნაზიის დამთავრების შემდეგ შევიდა ქუთაისის გიმნაზიის მე-5 კლასში. გიმნაზია დამთავრა 1982 წელს. შემდეგ შევიდა პეტერბურგის საისტორიო და საეტიმოლოგიური ფაკულტეტზე. კურსი დაამთავრა 1887 წელს, დაბრუნდა საქართველოში და გახდა როგორც თავად წერს სხვადასხვა დროს ლათინურის, ბერძნურის, ისტორიის, გეოგრაფიის მასწავლებელი სათავადაზნაურო სკოლაში. რომელიც მამნ მოიცავდა 5 კლასს. მაგრამ მალე კლასები დაიხურა უფულობის გამო, ბოლოს დარჩა 2 კლასი ექვთიმე თაყაიშვილი გადასულა შტაბგარეთ მასწავლებლად ლათინური ენისა და ისტორიის შესამე კლასიკურ გიმნაზიაში, როცა ამ გიმნაზიაში მარტო ორი კლასი დარჩენილა ექვთიმესთვის შეუთავაზებიათ გამგებობა, მაგრამ ექვთიმეს უარი განუცხადებდა. რამდენიმე ხნის შემდეგ თავი დაუწესებდა გიმნაზიისათვის და დაუარსებდა საისტორიო საეტიმოლოგიური საზოგადოება და ამის შემდეგ შეუდგა სამეცნიერო მუშაობას 1895 წელს იქორწინა ნინო პოლტორაკიასზე, რომელიც სიცოცხლის ბოლომდე ექვთიმეს ერთგული თანამგზავრი იყო. შემდეგ, როგორც თავად წერს მემშვეთა მთავრობა გაიხიზნა საფრანგეთში. და განმეულობაც იქა გატყანდით. და მემუხტელები კრების გადაწყვეტილებით განმეულის მეთავალმურედ ექვთიმე თაყაიშვილი იქა დანიშნული. „გადარჩინე გაყიდვისაგან... თბილისის ქერიისაგან (სალომე დადიანი) ჩვენი განმეულობა, რომელმაც თითქმის ნახევარი ჩვენი განმეულობა მისი მამის სამეგრელოს მთავრის კუთვნილებად გამოაცხადდა. საქმე სასამართლომდეც მივიდარომელიც 7 წელიწადს გასტანა, ობოლენსკაიამ საქმე

წავაო. 1945 წლის 11 აპრილს ერთგული განიძი მცხოვან მეცნიერთან ერთად სამშობლოში დაბრუნდა.

იგი ბიოგრაფიას ამთავრებს იმით, რომ საბჭოთა მთავრობამ მისი ღვაწლი დიდად შეაფასა და მანინჯა უადრესი პატივისცემა, დანიშნული იქნა პროფესორად სახელმწიფო უნივერსიტეტში და არჩეული იქნა აკადემიის ნამდვილ წევრად. მას საზღვარგარეთ ყოფნისას, მეცნიერული მუშაობა არ მოუტოვებია იქ გამოსცა ლექსებ-სვანეთის ექსპედიციები 1907 და 1917 წლებსა, აგრეთვე მრავალი სხვა სტატიები.

ახლა მიუბრუნდეთ ემიგრაციაში წასვლამდე საქართველოში მის მოღვაწეობას ექვთიმე თაყაიშვილმა ჯერ კიდევ სტუდენტობის დროს დაიხატა მიხნად ქართულ სიძველეებზე ზრუნვა მოგვიანებით თავის საქმიანობის შესახებ წერდა: „საქართველო მოვარე და დავინახე, თუ რა უზარმაზარი მასალა განწირული დაიწვევას და დაღუპვისათვის, პირდაპირ ამიტან ფანტატიკურმა მისწრაფებამ, რაც შეიძლება მეტი მომესწრო, გადამეჩინა, მთ უშეტეს, რომ ჩემი თანამებრძოლეთაგან აღარავინ მისდევდა ამ საქმეს. სულ იმის ვეზობილი ყოველ ფეხის ნაბიჯზე აი, ეს არ დაიკარგოს, აი, ეს არ წახლეს მეთქი. ვცდილობდი ყველაფერი ამწერა, გადმოიხლო, ჩამესატა, რაც შეიძლება მეტი გამოიკვლია, შემიძინა, შემომეწირებინა, არაფერი დამეკარგოს მეთქი ექვთიმე თაყაიშვილის სახელს უკავშირდება არა მარტო, თავდადებული სამეცნიერო და საზოგადოებრივი მოღვაწეობა არამედ საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესიის სიმშინდების დაცვა, ჩვენი საგანძურის გადარჩენა.

შემდეგ იყო ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოებაში თანამშრომლობის, ექსპედიციების დროს მოძიებულ მასალებს კი აღნიშნულ დაწესებულების ხელნაწერთა განყოფილებას სწირავს.

XIX საუკუნის 90-იან და XX საუკუნის 10-იან წლებში საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში აქტიურ არქეოლოგიურ ექსპედიციებს აწეობს. მან ფეხით შემოიარა გურია, სამეგრელო, ქართლი კახეთი, აღწერა და აზომა უამრავი ეკლესია მონასტერი, შეგროვა, უნიკალური ეპიგრაფიული მასალა, დაღუპვას გადაარჩინა მრავალი ქართული ხელნაწერი და საეკლესიო სიძველე, ცალკე აღნიშნის ღირსია მისი ხელმძღვანელობით 1902-1907-1917 წლებში სამხრეთ საქართველოში მოწყობილი ექსპედიციები.

ექვთიმე თაყაიშვილმა დიდი ამაგი დასწო ეკლესია-მონასტრებში განადგურების პირას მისული შემორჩენილი ფრესკების გადმოღებას, 1912 წლიდან 1917 წლამდე მან 73 ფრესკის პირი გადმოიღო და მუზეუმს გადასცა მას გულს უკლავდა დანგრევის პირას მისული მონასტრების მდგომარეობა.

ექვთიმე თაყაიშვილი არა მარტო საეკლესიო სიძველეების გადარჩენაზე ზრუნავდა, არამედ ჩველი ქართული ხელნაწერების გამოცემასაც ასწრებდა.

ექვთიმე თაყაიშვილის სახელს უკავშირდება პლავაგა გურიელის ნაქონი „ვეფხისტყაოსნის“ გადარჩენა. აი მისი მოგონება: „ ერთი ნესტორ წერეთელი იყო საჩხერელი დიდი თავადი და იმის ცოლად ჰყავდა გურიელის ასული, სახელად პლავაგა, ნესტორი გარდაიცვალა და მისი ქონება, მათ შორის „ვეფხისტყაოსანი“ მის ცოლ-შვილს დარჩა. ხელნაწერს თურმე ყდა ჰქონდა გაფუჭებული და დედას უთხოვინა გაუშვალისათვის, გააკეთებინეთო. იმთავ გამოუშვალისათვის, და მართლაც კარგი გაუკეთებიათ ხვერდისა, მაგრამ მერე ჩვენებური თავადიშვილი დაუდევრობით ეტლში დარჩენილი და დაუკარგეთ, მთ შემდეგ ის ეტლი უჭრაგებია ცნობილი ქართველი ვაჭრის ფორაქიშვილის ერთ ნოქარს და ის ნოქარიც ამგვარა და მუეტანი მქარამე დავით სარაჯიშვილისათვის, რომელსაც სამი თუმანი მთუცია. ხელნაწერში, ეს მამნ როცა ამ ხელნაწერში რამდენიმე ათეული საუცხოო

მხნაჭურა იყო და თითო მთავანი ვედიდრდა ას მხნაჭად. ცოტა ხნის შემდეგ დავით სარაჯიშვილმა მიძიწვია სადილა. კვირა დღე იყო, სტუმრები ჰყავდა, შევედი თუ არა მოცა ის ხელნაწერი, საშენო, საშენო! მოკიდე ხელი და ვუთხარა: „ ამს თან წავიღებ და გულმოაფინებ შევისწავლი მეთქი“ წაიღე ოღონდ მალე დაბობრენე, ბარონ ლე ბაის უნდა ვაჩუქო, მაგრამ არ უნდა მეთქი გავიფიქრე ვუნებამი. რამდენიც მომიტონა სარაჯიშვილმა, იმდენი ვუბასუხე, ჯერ კიდევ ვიკვლევ არ მომიბავებია მეთქი, ამისობაში ის ბარონი ვაგებ ზავრა საქართველოდან. მერე თვითონ სარაჯიშვილი წავიდა საზღვარგარეთ, მაგრამ სამაფიეროდ მისმა ცოლმა დრო და დრო კაცი გზავნა: „ ხელნაწერი დაბობრენო“. მე ვოფიქრე ვუნებამი ესენი ჩანს არ მომასვენებენ მეთქი და წერა-კითხვის საზოგადოების ბიბლიოთეკის მუზეუმს გადავეცა... ავწერე და კიდევაც გამოვეცი „OPUCHALEU“-ში.

ჩამოვიდა სარაჯიშვილი საზღვარგარეთიდან და ისევ მოპოვდა ხელნაწერი, ცოდავს ვერ დავიღებ კისერზე, ნამდვილად პატრიოტი კაცი იყო, მაგრამ საკვირველია პირდაპირ აი ასეთ რამებს სხადიდა ხოლმე, რაღაცა ღვთის რისხვა იყო ჩვენი თავს, როცა მეთის რა უყავიო ვუთხარა: „კაცი ჩამომესხენი იმ, ვეფხისტყაოსანი“ ვილაყა ვადამოიხლო, რომ გინდა გაატანო მაცადამინე აქადა ბარონიაო, აი შენი სახელით შეწვირე წერა-კითხვის საზოგადოებას და კიდევაც გამოვეცი მეთქი“ თანაც ვაჩვენე ის „OPUCHALEU“ კამ შუგ, რომ მისი სახელით იყო ხელნაწერი შეტანილი და გავცინა, კარგიო“. საზოგადოება დიდ პატივს მკემდამგრამ ასეთი სახელიც მქონდა მისჯალიო: „ექვთიმე თაყაიშვილის თუ ჩაუვარდა ხელნაწერი ხელში, მერე მორჩა დაკარგულიაო. ხმარად ვინმე კრძო პირს იშვავით ნაკეთობის ნივთს გამოართმევდა და ეტყობა: სახლში წავიღებ, შევისწავლი და რამდენიმე დღეში დაგაბრუნებო. მორე დღეს ვახეობი განცხადებას აქვეყნებდა ამ და ამ კაცს საქართველოს მუზეუმს ესა და ეს ნივთი შესწირაო.“

ექვთიმე თაყაიშვილის სიყვარული და თავდადება ქართული ძეგლებისა და სიძველეთა აღმოჩენის შესახებ კარგად არის გადმოცემული სარგის ცანგელის მოგონებებში: „ ერთხელ ექვთიმე მამამი: „ ერთი ძმა მგანდა ნიკო, ოზურგეთში ცხოვრობდა, ერთხელ დეებამ მოცა ავად ვარი, მაგრამ ჩემი მოუკვლელობის გამო ვერ ჩავედი, ოღონდ წაძლები მთავაშველე და ზომები მივიღე, რომ კარგ ექიმებს ემკურნალათ მითვისი, ნახებანი წაწერი დაძრა და რომ შეუხვდი მოიხრა: – სულელი ვარ ჩემი ავადმყოფობა კი არ უნდა მეცნობებინა, არამედ დეებამ უნდა მომეწერა: ნაიდენა არხეოლოგიისკაია ფშტუნკა და ენახავი კისრისტეხით თუ არ ჩამოხვიდლიო.“

როგორც ამბობენ მთელი მისი ცხოვრება იყო წირვა ავლენილი ღვთისადმი, საქმიანობა ამ ზეზუნებრივი კაცისა-უდიდესი ნივთით, სიყვარულით და რწმენით საქართველოს ისტორიის პირველი წყაროების შეკრება დაცვა, მეცნიერული აღწერა გამოქვეყნება და გამოცემა. საზღვარგარეთ გატანილი სამუშეუმი განმეულობის უნაკლო დაცვა-გამდიდრება და სამსობლოში დაბრუნება, ერთგულ გმობრად შერაცხა დამამრალ მამულიშვილს მდელიერმა ხალხმა „საქართველოს მეჭურჭლეოთუხუცესი“ უწიოდა. წმინდა სინოდმა კ 2002 წლის 17 თებთომერის გამოსვლა ღვთისა და ერის ნება და წმინდა დასში შერაცხა ექვთიმე ღვთის კაცის სახელით. ხსენება 3 (16 ანგარი).

ასეთია მოკლე იმ ბუმბერაზი გურიელის ბიოგრაფია და მოღვაწეობა, რომელიც ამბობდა „სხვა სიის და გუჯაბის ხალხი ვართ გურიელებიო“.

განანა ლომიანი

ოზურგეთის სამუშეუმი ვაერთიანების ფონდების მოვარი მცველი

ნოდარ ღუმბაძის სახელობის IV საერთაშორისო ფესტივალი

„სამშობლოს გაწირვის უფლება არ ჰქონდა მას, რომორც ბაბრატონს...“

5 ივლისს, ოზურგეთის ალ. წუწუნავას სახელობის სახელმწიფო დრამატულ თეატრში, ნოდარ ღუმბაძის სახელობის, რიგით მეთხუთმეულ თეატრალური ფესტივალი გაიხსნა. 15 ივლისის ჩათვლით, ოზურგეთის თეატრის სხვადასხვა სცენა და ჩონატაურის თეატრი 26 სპექტაკლს უმასპინძლებს. ჩვენი ქვეყნის, თუ ვეროპისა და აზიის სხვადასხვა ქვეყნიდან. საპატიო სტუმრები სტუმრობენ ოზურგეთს. ფესტივალის გახსნას საქართველოს კულტურის, სპორტის და ახალგაზრდობის მინისტრი, თეატრალური კანდიდატი, ოზურგეთის თეატრის ხელმძღვანელი, საქართველოს სახალხო არტისტი, არაერთი რეჟისორის მფლობელმა გახლჩივრებულ მ. კოკლემ, მაგრამ ჩვენი სიტყვაჯარგულით, ჩამოატარა დარბაზში ხიბლი სელ-ოფებისა და თავად, ნოდარ ღუმბაძის ხელოვნების ხიბლი.

ფესტივალი გახსნა თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელმა, საქართველოს სახალხო არტისტი, არაერთი რეჟისორის მფლობელმა გახლჩივრებულ მ. კოკლემ, მაგრამ ჩვენი სიტყვაჯარგულით, ჩამოატარა დარბაზში ხიბლი სელ-ოფებისა და თავად, ნოდარ ღუმბაძის ხელოვნების ხიბლი.

მწერალი, პოეტი, თეატრმკოდნი - ჟორის წარმომადგენლებია. 7 წელი, ამ ერთი კვირის განმავლობაში, შეფასებს სპექტაკლებს სხვადასხვა ნიშნით. ჟორის თავმჯდომარე ნინია სადღეობელაშვილი, განსაუვრ.

სიმბოლოურია, როცა ნოდარ ღუმბაძის სახელობის ფესტივალი, თბილისის ნოდარ ღუმბაძის სახელობის მონარდ მკურნებელთა თეატრის მიერ დადგმული, ბაბუას მოსახლე შვილიშვილის, **ნოდარ მკვარაშვილის** ისტორიული

რომანის „აგი მუსაფი“-ს მიხედვით შექმნილი, ამავე სახელწოდების სპექტაკლის პრემიერით დაიწყო. საფუძველი - წარწერა ხმაზე „- მე ვარ აგი მუსაფი, კახთ ბატონის ირაკლისა.“

ინსენიების ავტორი და რეჟისორი - დიმიტრი სვიტის-აშვილი; მსატვარი - ბარბარა ასლამაზიშვილი; კომპოზიტორი - დავით თავაძე; ქორეოგრაფი - ვია მარლანა; სასცენო ბრძოლა და ქართული ცეკვის შესახებ კონსულტაცია - მური გაგომიძე; მუსიკალური გამჟღავნებელი - ზურაბ გაგლოშვილი. სასცენო ბრძოლა - პაატა მხეიძე.

მსახიობები: ნიკოლოზ ფაიქრიძე, ერეკლე მგვიის ახალგაზრდობისა და მისი შვილების ვახტანგისა და ლეონის როლით არის წარმოდგენილი, ხოლო დავით ხახიძე, ხანდაზმულ მგვიეს, ერეკლეს მამას - თეიმურაზ მკორესა და თავად ერეკლეს ასახივრებს.

სცენის დეკორაცია: ციხის ქონებების ფრაგმენტები ისტორიულ ექსკურსს წარმოადგენს, ხოლო მოქმედ პირთა სამოსი, თანამედროვეობასთან კავშირს. უფრო სწორად, კვლავ კვლავ მღევი ადამიანთა.

სპექტაკლის ერთობლიობას ქმნის როგორც ისტორიული, ასევე მსატვრული პერსონაჟები.

მე-18 საუკუნის უმბიქსი, პერიოდი. ერეკლე II-ის მეფობის ხანა. მიხრობელი შემოპყავს რეჟისორის სცენაზე, „- სვეტიცხოვლში დადიოდი საფლავებს შორის და სხვადასხვა საქართველოს ვხედავდი... ზოგი კეთილი იყო, ზოგი ბოროტი.“, რადგან სიციხისა და ბორცის შერკინება ეს ცხოვრებაც თავად, სპექტაკლის შემოქმედებითა გუნდმა, თანამედროვეობა შესახლა ისტორიულ ფრაგმენტებში და თავად ისტორია შემოიფანა დღევანდელობაში, ერეკლეს გულისხმება ისმოდა სცენაზე და თუმცა დიდ ხანს და მონოტონურად, მაგრამ მინც მიპყვებოდა სპექტაკლს ბოლომდე.

„- აბუჩად ავღებული ერთი შეგლას ითხოვდა, თუმცა, როგორც ყოველთვის, არავის ეცალა ჩვენი...“ და მინც ვეროპისკენ მიმართა თავისი ხომალდის საკვებ ერეკლემ, ისევე, როგორც არავინ მისამ წინაპარმა.

ამ ხნის განმავლობაში, არ დაუსვენა ერეკლეს მახვილს, მტერთან ავად მოქუსაიფეს. შესძლო კახეთის გადარჩენა, ქართლ-კახეთის გაერთიანება.

საინტერესოა თამარ დედოფლის საუბარი შვილთან, - „მე და თეიმურაზს ერთად გვხვდა და ერთად გვეყვარა ჩვენი ქვეყანა. თუ არ გვხვდეს, ვერ შეიყვარებ... გვხვდა ცრუ პატრონი ზნეში, დალატა... ვეფხვარს ჩვენი რწმენა, მოძვალა...“ იქვე კარგად დასანახი, ასე იყო და ასე დღესაც, რადგან კვლავ გაიფიქრებო, ეს ყველაფერი ხომ კაცთა მოღმეს კვლავ კვლავ მღევი, მოგვწონს თუ არა. ასევე საინტერესოა, სარწმუნოებისადმი მოკრძალებული დამოკიდებულება მწერლისა და რეჟისორისა.

შემოქმედებითა ვგუფებ, რომელიც კარგად გამოსატავს სპექტაკლში სიყვარულსა და პატივისცემას დიდი მეფისადმი, არა გაიდალებული მეფის მზასხე მიაწოდეს მაყურებელს, არამედ მისი ადამიანური ბრძოლები, სუსტი და ძლიერი მხარეებით. რადგან, „მეფეებიც ხომ ადამიანები არიან“, თუმცა ადამიანად ყოფნა, იმთავითვე არ დაეწესა პატარა კახს, რადგან „სამშობლოს გაწირვის უფლება არ ჰქონდა მას, როგორც ბერატონს და მეფეს... სხვაგვარად დაიკარგებოდა საქართველო“. 6 ათეულ წელზე მეტი მითვალა ერეკლესეულმა სამეფო ტახტმა და უკვე მსკოვანმა მეფემ, არაერთი ღალატისა და უხელოების გადაძინა, როცა, მართლა ვვლადარბუნის.

ანი მხერა მაპყრო ჩრდილოეთის. ისევე საფიქრალი ბედი ქართლისა, რადგან, ძლიერი ქვეყნებით გარემოცულ, მათგანვე სათავისოდ გაზომილ-აწონილ საქართველოს, ხმობად უწევდა და საწუნაროდ, დღესაც უწევს, ისე მართის თავისი ხომალდის საკვებ, ქვეყანა რომ არ ჩამოიქცეს, არ გადარჩენოს, და სამეფეწინოდ დაბრუნოს.

ანად ყოფნა, იმთავითვე არ დაეწესა პატარა კახს, რადგან „სამშობლოს გაწირვის უფლება არ ჰქონდა მას, როგორც ბერატონს და მეფეს... სხვაგვარად დაიკარგებოდა საქართველო“. 6 ათეულ წელზე მეტი მითვალა ერეკლესეულმა სამეფო ტახტმა და უკვე მსკოვანმა მეფემ, არაერთი ღალატისა და უხელოების გადაძინა, როცა, მართლა ვვლადარბუნის.

ანი მხერა მაპყრო ჩრდილოეთის. ისევე საფიქრალი ბედი ქართლისა, რადგან, ძლიერი ქვეყნებით გარემოცულ, მათგანვე სათავისოდ გაზომილ-აწონილ საქართველოს, ხმობად უწევდა და საწუნაროდ, დღესაც უწევს, ისე მართის თავისი ხომალდის საკვებ, ქვეყანა რომ არ ჩამოიქცეს, არ გადარჩენოს, და სამეფეწინოდ დაბრუნოს.

ანი მხერა მაპყრო ჩრდილოეთის. ისევე საფიქრალი ბედი ქართლისა, რადგან, ძლიერი ქვეყნებით გარემოცულ, მათგანვე სათავისოდ გაზომილ-აწონილ საქართველოს, ხმობად უწევდა და საწუნაროდ, დღესაც უწევს, ისე მართის თავისი ხომალდის საკვებ, ქვეყანა რომ არ ჩამოიქცეს, არ გადარჩენოს, და სამეფეწინოდ დაბრუნოს.

ანი მხერა მაპყრო ჩრდილოეთის. ისევე საფიქრალი ბედი ქართლისა, რადგან, ძლიერი ქვეყნებით გარემოცულ, მათგანვე სათავისოდ გაზომილ-აწონილ საქართველოს, ხმობად უწევდა და საწუნაროდ, დღესაც უწევს, ისე მართის თავისი ხომალდის საკვებ, ქვეყანა რომ არ ჩამოიქცეს, არ გადარჩენოს, და სამეფეწინოდ დაბრუნოს.

მერე რაა, რომ იღვაც დაიტირა სოფელმა და იღვისთვის უფირულებიც.

მიხელო ვაგახიშვილის ნაწარმოების „მერცხენილები“ მიხედვით შექმნილი ორ მოქმედებაში სპექტაკლი - „სოფელს შინა“, ბათუმის ილია ჭავჭავაძის სახელობის პროფესიულმა სახელმწიფო დრამატულმა თეატრმა, ფესტივალზე 6 ივლისს წარმოადგინა.

რეჟისორი - ალექსანდრე ქანთარია, თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელი. მსატვარი - გოგლა ვიციბერძე; კომპოზიტორი - ბადრი ბაგრატიონ-გურუჩინსკი;

ქორეოგრაფი - კოტე ფურცლავაძე; რეჟისორის თანამშემე - ზვიად მურვანიძე; თეატრის ოცდახუთმა მსახიობმა, შესძლო თავიანთი როლის კარგად წარმოჩენა.

ვაგახიშვილისეული სტილი, მძიმე დალოვები და რეალობის შეუფერადებელი გადმოცემა შენარჩუნებულია სპექტაკლში.

დასაწყისი, იღვისთვის ბრძოლა, „გაუმარჯოს ერთობას“, თუმცა ვისთვის, იღვისთვის, ვისთვის პირადი ამბიციის, ან თუნდაც

საჭიროებისთვის... იმთავითვე არ ეწერა ერთმანეთს უკვე სამარეგათხროდ იღვას, რაზედაც თავიანთი, ჩუმად მტყველებენ სასცენო დეკორაციები. ქალბერი გარემო, საფლავის ლოდებთან მდებარე აკვანი. ქარისგან დროდადრო მოჰრიალეთ კარი - მიხრობელი დაცარილებულ ოჯახთა ვარამისა. სამარის მიხრობელი მოავარი პერსონაჟი. ჭრული სოციუმში. ყველა თავისი საქმით დაკავებული. აქ იბრძვიან თავის გადასარჩენად, ყოფითი პრობლემებისთვის, ძალაუფლებისთვის, არ იციან განსხვავებული აზრის მოსმენა. თუმცა იქვე ერთგულბაც შეუძლიათ. მოძალადისადმი მორჩილების სიმბოლო, შემოქმედებითა კოლექტივმა თეორი ბარალები შეარჩია. მატარებით შემოსულ მოძალადე ვარსაც სუფრა დასხვედრეს პატიებისთვის, თუმცა ამოიდ.

ვაგახიშვილის ერთი ფრაზიდან, - „თუ საჭირო გახდა, ბელადი თუნდაც ხის ფულუროდან გამოვა“. მაგრამ რა ელოდება ბელადის. ეს კითხვა არც დასმულა, იმთავითვე იყო ცხადი, რადგან

მშრალი, გრძობადაცილი ვვირ-ილი - „გაუმარჯოს ერთობას“, გულს ვერ ჩაწვდა გრძობის გარეშე. „ვირული ავილია, საქმის კეთება ძელი“.

იღვისთვის მგერბილი მალვა - მამუკა მანგაჯაძის პერსონაჟი არის ერთობის ხელმძღვანელი. რომელიც მშობელთა და საყვარელი ქალის არაერთი თხოვნისა თუ მოთხოვნის მუხედვად, არ თმობს თავის საქმეს. საქმეს, რომელსაც ასრულებს არ ეწერა. ოჯახის მისი არ ეხმობა და მას ოჯახისა, ამბო-იმაც სთავაზობს მათ „გამოსავალს“ - „დამთხო“. აქ კი დათმობა, სულ სხვა წარმოსხვითა დასანახი.

„- ამთ ბერი არაფერი მოუთხოვებო, მაგრამ შენ... შენ ვკვარა, რომ ეს ხალიხი არ ეიდალატებს? - თანასოფელის კითხვაზე პერსონაჟი პასუხობს, რომ სჯერა მათი, თუმცა მისი ჩავიქრებული სახე მინც სხვას მტყველებს. კარგად ჩანს, არც ის სოციუმში იყო მზად, გრძობა იღვისთვის და არც თავად ხელმძღვანელი იყო მათი მოიძედ ბოლომდე. იქვე ვთავაზობენ ფორმულასაც, რითაც თავს იმართლებენ

პერსონაჟები „მეტი ვზა არ არის, ძლას უნდა დავიძინო ვზა...“

სპექტაკლში კარგადა წარმოჩენილი, უცხო ძალა, როგორც შემოდის ხმაურით სოფელში, როგორ გადარბობს, მოაიხრა იგი. შიში დაითვის და შიშალოთილ სოფელსაც ავღლად დაეპატრონა. სოფლისავე მოთხოვნით, მორჩილად მიდის მისი ოჯახის გამანადგურებელ მოძალადებთან ერთობის ხელმძღვანელი. იცის იქვე დამთავრება სიციხსლე.

მერე რაა, რომ იღვაც დაიტირა სოფელმა და იღვისთვის შეწირულებიც.

დარჩა ყველაზე მთავარი: - სპექტაკლშივე დასმული ფრაზა, ითანეს სახარებოდან, პასუხს გაუცევილიც და პასუხგაუცევილიც, „სოფელს შინა იყო და... სოფელს შინა იყო იგი...“ კაცთა მოღმეს სულიერებასა და ქვეყნის ბელზე დამაფიქრებელი.

ნიკო ნიკოლაიშვილი.

<p>წვიმა +13+20</p> <p>11 ივლისი სამშაბათი</p>	<p>მზა, ღრუბელი +13+24</p> <p>12 ივლისი ოთხშაბათი</p>	<p>მზა +14+23</p> <p>13 ივლისი ხუთშაბათი</p>	<p>მზა +17+23</p> <p>14 ივლისი პარასკევი</p>	<p>მზა +18+24</p> <p>15 ივლისი შაბათი</p>	<p>მზა +19+25</p> <p>16 ივლისი კვირა</p>	<p>მზა, ღრუბელი +13+24</p> <p>17 ივლისი ორშაბათი</p>
---	--	---	---	--	---	---